

605 X 30K
10005

Бальшавіцкі
Друк

№ 1-2

1936

1-2

БОЛЬШЭВІЦКІ ДРУК

52221

№ 1-2

журнал ЦК ІК(б)Б

1985

З М Е С Т

Па поваду смерці Леніна (пра- мола таварыша Сталіна на 2-м Усесаюзным з'ездзе Саветаў 26 студзеня 1924 года) . . .	5
І. В. СТАЛІН. — Аб Леніне . . .	8
Няхай жыве ленінізм . . .	13
Неапублікаваныя дакументы В. І. Леніна. Аб журнале «Сво- бода» . . .	15

АРТЫКУЛЫ

Л. Ніхамкін. — Задачы выключ- най палітычнай важнасці . . .	16
С. Семашко. — Паспех бараць- бы за ўрадавыя пераўтварэнні кадры . . .	19

АГЛЯДЫ ДРУКУ

Стаханавскі дзень у калгасе . . .	21
Газеты і новая ступень стаха- наўскага руху . . .	23
Змястоўная, цікавая інфарма- цыя . . .	25
Прозвішчы ордэнаносцаў краса- валіся ў пасценгазетах . . .	26

ПАСЛЯ РАШЭННЯЎ ПЛЕНУМА ЦК ВКП(б)

Р. Сімховіч. — Газета і фабрыч- ная сапраўднасць . . .	27
Фляўменбаум. — Некалькі дзён пасценгазеты «За якасць» . . .	30

З БЛАКНОТА ІНСТРУКТАРА

Юр. Белько. — На рэдакцыйнай канцы . . .	31
За нудзімі . . .	32

ВУЧОБА РЕДАКТАРОЎ НІЗАВЫХ ГАЗЕТ

Завочную вучобу трэба аргані- заваць . . .	34
С. Бас, Б. Грынман. — Як мы працуем з рабкорамі . . .	36

НОВАЕ НА СТАРОНКАХ РАЁННЫХ ГАЗЕТ

За культурны раённы цэнтр . . .	37
Алімпіяда самадзейнасці ма- стак . . .	38
Юбілей калгаса . . .	38

КРЫТЫЧНЫЯ ЗАМЕТНІ

З газетай нешта не ладнае . . .	39
Па старонках раённага друку . . .	39

ОЗ. ДУК
56 г. 311
ГПБ Уд.

Г. И. Б. - 1113.

Зок.
10005

СА СЦЯГАМ ЛЕНІНА ПЕРАМАГЛІ МЫ
Ў БАЯХ ЗА КАСТРЫЧНІЦКУЮ
РЭВОЛЮЦЫЮ.

СА СЦЯГАМ ЛЕНІНА ДАБІЛІСЯ МЫ
РАШАЮЧЫХ ПОСПЕХАЎ У БАРАЦЬБЕ
ЗА ПЕРАМОГУ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА
БУДАЎНІЦТВА.

З ГЭТЫМ-ЖА СЦЯГАМ ПЕРАМОЖАМ
МЫ Ў ПРОЛЕТАРСКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ
ВА ЎСІМ СВЕЦЕ.

НЯХАЙ ЖЫВЕ ЛЕНІНІЗМ!

СТАЛІН

Г. И. Б. - 1113.

Товариш, любимо, зустрічав
Чубика, який утратив. Нашим товаришам
Будителю і подбавляючим вра-
гов, внутрішніх і зовнішніх, — по
Чубику.

Смислом нових мислей, нових
світ, нову публіку — по Чубику.

Никогда не отклоняйтесь от
малого в работе, ибо из малого стро-
ится великое, — в этом один из
важных заветов Чубика.

М. Сталин

Фото письма товарища Ста-
лина, помещенного в «Рабо-
чей газете» в первую га-
давіну смерці В. І. Леніна.

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Б О Л Ь Ш Э В І Ц К І

Д Р У К

ЖУРНАЛ ЦК КП(б)Б

№ 1-2 (50)

РЭДАКЛЕГІЯ: Н. Стэрнін, А. Джэлюк (ад-
казны рэдактар), А. Цыпіна, С. Семашко,
Л. Глезер.

СТУДЗЕНЬ 1936 г.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: Менск, Совецкая, 63, тэл. 22-412

ПА ПОВАДУ СМЕРЦІ ЛЕНІНА

Прамова таварыша СТАЛІНА на II Усесаюзным з'ездзе саветаў 26 студзеня 1924 г.

Таварышы! Мы, камуністы, — людзі асобага складу. Мы скроены з асобага матэрыялу. Мы — тыя, якія складаем армію вялікага пролетарскага стратэга, армію тав. Леніна. Няма нічога вышэй, як гонар пайскаць да гэтай арміі. Няма нічога вышэй, як званне члена партыі, аспавальніка і кіраўнікоў якой з'яўляецца таварыш Ленін. Не ўсякаму

дана быць членам такой партыі. Не ўсякаму дана вытрымаць нягоды і бургы, звязаныя з членствам у такой партыі. Сыны рабочага класа, сыны нужды і барацьбы, сыны неймаверных лішэнняў і гераічных намаганняў — вось хто, перш за ўсё, павінен быць членамі такой партыі. Вось чаму партыя хопіцца, партыя камуністаў называецца разам з тым партыяй рабочага класа.

УХОДЗЯЧЫ АД НАС, ТАВАРЫШ ЛЕНІН ЗАВЯШЧАЎ НАМ ТРЫМАЦЬ ВЫСОКА І ЗАХОЎВАЦЬ У ЧЫСТАЦЕ ВЯЛІКАЕ ЗВАННЕ ЧЛЕНА ПАРТЫІ. КЛЯНЕМСЯ ТАБЕ, ТАВАРЫШ ЛЕНІН, ШТО МЫ З ГОНАРАМ ВЫКАНАЕМ ГЭТУ ТВАЮ ЗАПАВЕДЗЬ!

25 гадоў несталаў таварыш Ленін нашу партыю і вынесталаў яе, як самую моцную і самую загартаваную ў свеце рабочую партыю. Удары царызма і яго апырыжак, паленства буржуазіі і памешчыкаў, узброеныя напады Калчака і Дзенісіна, узброенае ўмяшанне Англіі і Францыі, хлусня і паклёп стовустага буржуазнага друку, — усе гэтыя скарпёны лязменна падалі на га-

лаву нашай партыі на працягу чвэрці века. Але наша партыя стаяла, як уце, адбіваючы бязлікія ўдары ворагаў і ведучы работы клас наперад, да перамогі. У жорсткіх баях выкавала наша партыя адзіства і згуртаванасць сваіх радоў. Адзіствам і згуртаванасцю дабілася яна перамогі над ворагамі рабочага класа.

УХОДЗЯЧЫ АД НАС, ТАВАРЫШ ЛЕНІН ЗАВЯШЧАЎ НАМ ЗАХОЎВАЦЬ АДЗІНСТВА НАШАЙ ПАРТЫІ, ЯК ЗЯНІЦУ ВОКА. КЛЯНЕМСЯ ТАБЕ, ТАВАРЫШ ЛЕНІН, ШТО МЫ З ГОНАРАМ ВЫКАНАЕМ І ГЭТУ ТВАЮ ЗАПАВЕДЗЬ!

Цяжкая і нязносная доля рабочага класа. Мучыцельны і цяжкія пакуты працоўных. Рабы і рабаўладальнікі, прыгонныя і прыгоннікі, сяляне і памешчыкі, рабочыя і капіталісты, прыгночавыя і прыгнечальнікі, — так буда-

ваўся свет спакон вякоў, такім ён астаецца і цяпер у велізарнай большасці краін. Дзесяткі і сотні раз прабавалі працоўныя на працягу вякоў скінуць з плеч прыгнечальнікі і стаць панами свайго становішча. Але кожны

раз, разбиття і агальбування, вымушаны былі яны адступіць, толькі ў душы крыўду і знявагу, злобу і роспач і пакароўваючы ўзрокі на невядомае неба, дзе яны спадзяваліся знайсці ратунак. Ланцуті рабства аставаліся пярэнутымі, або старыя ланцуты змяняліся новымі, такімі-ж цяжкімі і ўніжальнымі. Толькі ў нашай краіне ўдалося прыгнечаным і задаўленым масам працоўных скінуць з плеч панаванне памешчыкаў і капіталістаў і паставіць на яго месца панаванне рабочых і сялян. Вы ведаеце, таварышы, і цяпер увесь свет прызнае гэта, што гэтай гіганцкай барацьбой

кіданаў таварыш Ленін і яго партыя. Веліч Леніна ў тым, перш за ўсё, і заключалася, што ён, стварыўшы Рэспубліку Советаў, тым самым паказаў на справе прыгнечаным масам усяго свету, што надзея на ратунак не страчана, што панаванне памешчыкаў і капіталістаў нядоўгавечна, што царства працы можна стварыць намаганнямі саміх працоўных, што царства працы трэба стварыць на зямлі, а не на небе. Гэтым ён запаліў сэрцы рабочых і сялян усяго свету надзеяй на вызваленне. Гэтым і тлумачыцца той факт, што імя Леніна стала самым любімым імем працоўных і эксплуатаемых мас.

УХОДЗЯЧЫ АД НАС, ТАВАРЫШІ ЛЕНІН ЗАВЯШЧАЎ НАМ ЗАХОЎВАЦЬ І ўмацоўваць дыктатуру пролетарыята. КЛЯНЕМСЯ ТАБЕ, ТАВАРЫШІ ЛЕНІН, ШТО МЫ НЕ ПАШКАДУЕМ СВАІХ СІЛ ДЛЯ ТАГО, КАБ ВЫКАНАЦЬ З ГОНАРАМ І ГЭТУ ТВАЮ ЗАПАВЕДЗЬ!

Дыктатура пролетарыята стварылася ў нашай краіне на аснове саюза рабочых і сялян. Гэта першая і карэнная аснова Рэспублікі Советаў. Рабочыя і сялянне не маглі-б перамагчы капіталістаў і памешчыкаў без наагульнага саюза. Рабочыя не маглі-б разбіць капіталістаў без падтрымкі сялян. Сялянне не маглі-б разбіць памешчыкаў без кіраўніцтва з боку рабочых. Аб гэтым гаворыць уся гісторыя грамадзянскай вайны ў нашай краіне. Але барацьба за ўмацаванне Рэспублікі Сове-

таў далёка яшчэ не закончана, — яна прыняла толькі новую форму. Раней саюз рабочых і сялян меў форму ваеннага саюза, бо ён быў пачаў супроць Калчака і Дзенікіна. Цяпер саюз рабочых і сялян павінен прыняць форму гаспадарчага супрацоўніцтва паміж іо-радамі і вёскай, паміж рабочымі і сялянамі, бо ён пачаў супроць купца і кулака, бо ён мае сваёй мэтай узаемнае снабжэнне сялян і рабочых усім неабходным. Вы ведаеце, што ніхто так настойліва не праводзіў гэту задачу, як таварыш Ленін.

УХОДЗЯЧЫ АД НАС, ТАВАРЫШІ ЛЕНІН ЗАВЯШЧАЎ НАМ ўмацоўваць УСІМ СІЛАМІ САЮЗ РАБОЧЫХ І СЯЛЯН. КЛЯНЕМСЯ ТАБЕ, ТАВАРЫШІ ЛЕНІН, ШТО МЫ З ГОНАРАМ ВЫКАНАЕМ І ГЭТУ ТВАЮ ЗАПАВЕДЗЬ!

Другой асновай Рэспублікі Советаў з'яўляецца саюз працоўных нацыянальнасцей нашай краіны. Рускія і украінцы, беларусы і беларусы, грузіны і азербайджанцы, армяне і дагестанцы, татары і кіргізы, узбекі і туркмены, — усе яны аднолькава зацікаўлены ва ўмацаванні дыктатуры пролетарыята. Не толькі дыктатура пролетарыята выра-тоўвае гэтыя народы ад ланцутаў і прыгнечання, але і гэтыя народы выра-

тоўваюць нашу Рэспубліку Советаў ад козней і вылазак ворагаў рабочага класа сваёй беззаветнай адданасцю Рэспубліцы Советаў, сваёй гатоўнасцю афяроўваць за яе. Вось чаму таварыш Ленін нястомна гаварыў нам аб неабходнасці добраахвотнага саюза народаў нашай краіны, аб неабходнасці брацкага іх супрацоўніцтва ў рамках Саюза Рэспублік.

УХОДЗЯЧЫ АД НАС, ТАВАРЫШ ЛЕНІН ЗАВЯНІЧАЎ НАМ УМАЦОЎ-
ВАЦЬ І РАСШЫРАЦЬ САЮЗ РЭСПУБЛІК. КЛЯНЕМСЯ ТАБЕ, ТАВАРЫШ
ЛЕНІН, ШТО МЫ ВЫКАНАЕМ З ГОЛАРАМ І ГЭТУ ТВАЮ ЗАПАВЕДЗЬ!

Трэцяй асновай дыктатуры пролета-
рыта з'яўляецца наша Чырвоная армія,
наш Чырвоны флот. Ленін не раз гаво-
рыў нам, што перадышка, адважаная
намі ў капіталістычных дзяржаў, можа
аказацца кароткачасовай. Ленін не раз
указваў нам, што ўмацаванне Чырвонай
арміі і палітызацыя яе становіцца з'яў-
ляецца адной з важнейшых задач на-
шай партыі. Падзеі, звязаныя з ульты-
матумам Керзана і з крызісам у Герма-
ніі, лішні раз пацвердзілі, што Ленін
быў, як і заўсёды, праў. Паклянемся-ж,
таварышы, што мы не панікаруем сіл
для таго, каб умацаваць нашу Чырво-
ную армію, наш Чырвоны флот.

Велізарным унёскам стаіць наша кра-
іна, акружаная акіянам буржуазных
дзяржаў. Хвалі за хваламі коіцацца із
не, пагражаючы затапіць і размыць. А
ўнёс усе трымаецца, непахісна. У чым
яе сіла? Не толькі ў тым, што краіна
наша трымаецца на саюзе рабочых і
сялян, што яна ўвасабляе саюз свабод-
ных нацыянальнасцей, што яе абараняе
магутная рука Чырвонай арміі і Чырво-
нага флота. Сіла нашай краіны, яе
моц, яе трываласць заключаецца ў тым,
што яна мае глыбокае спачуванне і не-
парушнае падтрыманне ў сэрцах рабо-
чых і сялян усяго свету. Рабочыя і ся-
ляне ўсяго свету хочуць захаваць Рэс-
публіку Саветаў, як страду, пунчаную
вернай рукой таварыша Леніна ў стан
ворагаў, як апору сваіх надзей на ры-
ратаванне ад гнёту і эксплуатацыі, як
верны маяк, які ўказвае ім шлях вы-
звалення. Яны хочуць яе захаваць, і
яны не дадуць яе разбурыць памешчы-
кам і капіталістам. У гэтым наша сіла.

У гэтым сіла працоўных усіх краін. У
гэтым жа слабасць буржуазіі ўсяго све-
ту.

Ленін ніколі не глядзеў на Рэспубліку
Саветаў, як на самацэту. Ён заўсёды
разглядаў яе, як неабходнае звяно для
ўзмацнення рэволюцыйнага руху ў кра-
інах Захада і ўсходу, як неабходнае
звяно для аблячэння перамогі працоў-
ных ўсяго свету над капіталам. Ленін
ведаў, што толькі такое разуменне з'яў-
ляецца правільным не толькі з пункту
гледжання міжнароднага, але і з пункту
гледжання захавання самой Рэспублікі
Саветаў. Ленін ведаў, што толькі такім
шляхам можна ўспламеньці сэрцы пра-
цоўных ўсяго свету да ранучых боёў
за вызваленне. Вось чаму ён, геніяль-
нейшы з геніяльных правадыроў проле-
тарыята, на другі-ж дзень сіасла проле-
тарскай дыктатуры заклаў фундамент
інтэрнацыянала рабочых. Вось чаму ён
не стамляўся расшыраць і ўмацоўваць
саюз працоўных ўсяго свету — Комуні-
стычны Інтэрнацыянал.

Вы бачылі за гэтыя дні паломніцтва
да гроба таварыша Леніна дзясяткаў і
соцень тысяч працоўных. Праз некато-
ры час вы ўбачыце паломніцтва прад-
стаўнікоў мільёнаў працоўных да ма-
гілы таварыша Леніна. Можна не сум-
нявацца ў тым, што за прадстаўнікамі
мільёнаў пацігнуцца потым прадстаўні-
кі дзясяткаў і соцень мільёнаў з усіх
канцоў свету для таго, каб засведчыць,
што Ленін быў правадыром не толькі
рускіх пролетарыята, не толькі еўра-
пейскіх рабочых, не толькі каланіяльна-
га ўсходу, але і ўсяго працоўнага свету
земнага шара.

УХОДЗЯЧЫ АД НАС, ТАВАРЫШ ЛЕНІН ЗАВЯНІЧАЎ НАМ ВЕР-
НАСЦЬ ПРЫНЦЫПАМ КОМУНІСТЫЧНАГА ІНТЭРНАЦЫЯНАЛА. КЛЯ-
НЕМСЯ ТАБЕ, ТАВАРЫШ ЛЕНІН, ШТО МЫ НЕ ПАНІКАДУЕМ СВАЙГО
ЖЫЦЦЯ ДЛЯ ТАГО, КАБ УМАЦОЎВАЦЬ І РАСШЫРАЦЬ САЮЗ ПРАЦОЎ-
НЫХ УСЯГО СВЕТУ — КОМУНІСТЫЧНЫ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ!

А Б Л Е Н І Н Е

Промова на вечары крэмлёўскіх курсантаў 28 студзеня 1924 г.

Таварышы! Мне казалі, што ў вас тут паладжані вечар успамінаў аб Леніне, а я запрошан на вечар у якасці аднаго з дакладчыкаў. Я лічу, што няма патрэбы рабіць звязны даклад аб дзейнасці Леніна. Я думаю, што было-б лепш абмежавацца паведамленнем радугі фактаў, азначальных п'якаторыя асаблівасці Леніна, як чалавека і як дзеяча. Паміж гэтымі фактамі, можа быць, і не будзе ўнутраной сувязі, але гэта не можа мець рашучага значэння для таго, каб атрымаць агульнае ўяўленне аб Леніне. Ва ўсім выніку, я не маю жаданняў у дэявым выніку даць вам больш таго, што абяцаў вынігай.

ГОРНЫ АРОЛ

Упершыню я пазнаёміўся з Леніным у 1903 г. Праўда, гэта знаёмства было не асабістае, а завочнае, у сарадзку пераліскі. Але яно паклупа на мне неглыбокае ўражанне, якоў не пакладала мне за ўжось час чаёй работы ў партыі. Я быў тады ў Сібіры ў ссылацы. Зазёмства з рэвалюцыйнай дзейнасцю Леніна з канца 90-х гадоў і асаблівасці пасля 1901 г., пасля выдання «Нервы», прыняло мною да перамяшчэння, што мы маем у асоба Леніна чалавека незвычайнага. Ён не быў тады ў мяне вачах простым кіраўніком партыі. Ён быў яе фактычным стварыцелем, бо ён адзіны разумеву ўнутраную сутнасць і неадкладныя патрэбы нашай партыі. Калі я параўноўваў яго з астатнімі кіраўнікамі нашай партыі, мне ўвесь час здавалася, што саратнікі Леніна — Плеханаў, Мартаў, Аксольрод і іншыя — стаяць ніжэй Леніна прай галавой, што Ленін у параўнанні з імі не проста адзін з кіраўнікоў, а кіраўнік вышэйшага тыпу, горны арал, які не ведае страху ў барацьбе і смела п'ядзе наперад партыю па л'явыведаных шляхах рускага рэвалюцыйнага руху. Гэтае ўражанне так глыбока задалася ў душу, што я адчуў неабходнасць напісаць аб ім аднаму свайму блізкаму

сёбру, які быў тады ў аміграцыі, патрабуючы ад яго водзіву. Праз некаторы час, будучы ўжо ў ссылацы ў Сібіры, — гэта было ў каліцы 1903 года, — я атрымаў акамылічоны адказ ад майго сябра і простае, але глыбока змястоўнае пісьмо Леніна, якога, як аказалася, пазнаёміў мой сябр з майм пісьмом. Пісьмо Леніна было параўнальна невялікае, але яно давала смелую, б'яспрашную крытыку практыкі нашай партыі і надзвычайна ясна і сціслае вылажэнне ўсяго плана работы партыі на бліжэйшы перыяд. Толькі Ленін умеў пісаць аб самых абытачных рэчах так проста і ясна, сцісла і смела — калі кожная фраза не гаворыць, а страляе. Гэта простае і смелае пісьмо яшчэ больш умнавала мяне ў тым, што мы маем у асоба Леніна горнага арала нашай партыі. Не магу сабе дараваць, што гэта пісьмо Леніна, як і многія іншыя пісьма на прызначы старэга надпаліч'я, я с'яў у.

З гэтага часу пачаўся час знаёмства з Леніным.

СКРОМНАСЦЬ

Упершыню я сустраўся з Леніным у снежні 1905 года на канферэнцыі большавікоў у Тамерфорсе (у Фінляндзі). Я спадзяваўся ўбачыць горнага арала нашай партыі, вялікага чалавека, якіка не толькі шалітымна, але, калі хочаце, і фізічна, бо Ленін рысавуся ў моім вылажэнні ў выглядзе некалькіх, статнага і прастаціцельнага. Якое-ж было маё расчараванне, калі я ўбачыў самага авычайнага чалавека, ніжэй сярэдняга росту, які нічым, літаральна нічым не адрозніваўся ад авычайных смертных...

Прынята, што «вялікі чалавек» звычайна павінен пазніцца па сходы, з тым, каб член схода з замірашчым сэрца чыкалі яго паяўлення, прычым перад паяўленнем вялікага чалавека члены схода папярэджваюць: «тес... ціпай... ён ідзе». Гэта абрадасць здавалася мне не лішняй, бо яна імавуче,

унушае павату. Якое-ж было маё ра-
чараванне, калі я даведаўся, што Ле-
нін з'явіўся на сход раней, чым дэле-
гаты і, забўшыся недзе ў кутку па-
прашчэрну святло гутарку, самую звы-
чайную гутарку з самымі звычайнымі
дэлегатамі канферэнцыі. Не скрываю
што гэта паказалася мне тады некато-
рым парупаннем некаторых неабход-
ных правіл.

Толькі пасля я зразумеў, што гэта
зрастата і скромнасць Леніна, гэта
імкненне застацца непрыкметным або,
на ўсёміх разе, не кідацца ў вочы і
не падірэсціваць сваё высокае стано-
вішча, — гэта рысз прадстаўляе атэі-
з самых моцных бакоў Леніна, як во-
дла правадора новых мас, простых і
звычайных мас пайглыбейшых «піз» і
чалавецтва.

СИЛА ЛОГІКІ

Выдатнымі былі дзве прамовы Лені-
на, якія ён сказаў на гэтай канферэн-
цыі: аб бягучым моманце і аб аграрным
пытанні. Яны, на жаль, не захаваліся.
Гэта былі пытанні прамовы, пры-
вёўшыя ў бурнае захвапленне ўсю кан-
ферэнцыю. Невычайная сіла пера-
наілля, прастата і яснасць аргумента-
цыі, акроткія і ўсё гэта дала іх
выскасць рысэў, адсутнасць
галімакружальных жэстаў і эфектных
фразаў, якія б'юць па ўражанне, — у
гэта выгода адрознівала прамовы Ле-
ніна ад прамовы звычайных «парламен-
ц» аратараў.

Але мяне захватіў тады не гэты бок
прамовы Леніна. Мяне захапіла тая не-
пераможная сіла логікі ў прамовах
Леніна, якая некалькі суха, але ватое
грунтоўна авалоўвае аўдыторыю, па-
ступкова электрызуе яе і потым бярэ
яе ў палон, як кажуць без астацы. Я
памятаю, як гаварылі тады многія з
дэлегатаў: «Логіка ў прамовах Лені-
на — гэта вайсковая ўсясільная плуналь-
насць, якія ахапляюць цябе з усіх бакоў
абцугамі і з абдымкаў якіх няма моцы
выратавацца: або здавайся, або рапайся
на поўны правак».

Я думаю, што гэта асаблівасць у
прамовах Леніна з'яўляецца самым
моцным бокам яго аратарскага май-
стэрства.

БЕЗ ХНЫКАННЯ

Другі раз сустраў я Леніна ў 1906
годзе на Стангольмскім з'ездзе напай
партыі. Вядома, што на гэтым з'ездзе
большэвікі засталіся ў меншасці, на-
шымі пераможцамі. Я ўпершыню ба-
чыў тады Леніна ў пераможаната.
І калі на іёту не было падобен на тых
правадыроў, якія хныкаюць і суму-
налі паражэння. Наадварот, паражэ-
не ператварыла Леніна ў агустан а ор-
гіі, які патхнае сваіх прыхільнікаў да
новых баёў, да будучай перамогі і
гавару аб паражэнні Леніна. Як было
гэта было паражэнне? Трэба было па-
глядзець на тэатрыяў Леніна, на па-
можцаў на Стангольмскім з'ездзе —
Плеханава, Аксельрода, Мадзана і ін-
шыя. Яны вельмі мала былі падобны
на сатраўдных пераможцаў, бо Ленін
і сваёй бяжытаснай крытыцы менша-
сці не пакінуў на іх, як кажуць.
Я памятаю, як мы, да-
шэўшыся ў кутку,
з'ездзе на Леніна, пытаючыся ў яго
парады. У прамовах некаторых дэлега-
таў сквазілі стомленасць, сум. Помні-
ца, як Ленін у адказ на такіх прамовы
едка працаваў праз зубы. «Не
хныкайце, таварышчы, мы перамажам,
бо мы правы». Нешта і да
пачынаючых інтэлігентаў, вера ў сваю
сілу, вера ў перамогу — вось аб чым
гаварыў тады з пачатку Ленін. Адчува-
ла, што пярэскаенне большэвікоў з'яў-
ляецца часова, што большэвікі па-
нінны перамагчы ў бліжэйшым буду-
чым.

«Не хныкаць з прытхны паражэ-
ня» — гэта тая самая асаблівасць у
дзейнасці Леніна, якая паматае яму
агуштоўваць вакол сабе адданую да
канца і верную ў сваю сілу армію.

БЕЗ ГАНАРЛІВАСЦІ

На наступным з'ездзе, у 1907 годзе
у Ловдаве, большэвікі акаваліся пера-
можцамі. Я ўпершыню бачыў тады
Леніна ў ролі пераможцы. Звычайна
перамога кружыць галаву пераможцам,
робіць іх вадослівымі і
ганарлівымі. Часцей за ўсё ў такіх вы-
падках пачынаюць святкаваць пера-
могу, пачынаць на лаўрах. Але Ленін
ні на іёту не быў падобен на такіх

правадыроў. Наацварот, іменна пасля перамогі становіўся ён асабліва пільным і нахтарожным. Помніцца, як Ленін дастойліва ўнушаў тады дэлегатам: «першая справа — не захваліцца перамогай і не кімліцца; другая справа — самацараць за сабой перамогу; трэцяя справа — праціўнікі, бо ён тады не гэта і не тады яшчэ не дзіўна». Ён едка выжываў тых дэлегатаў, якія лёгкадуша запэўнялі, што «ад гэтых часу в меншых і закончана». Яму нятрудна было даказаць, што меншавікі ўсё яшчэ маюць карышны ў рабочым руху, што з імі трэба змагацца ўмеючы, усяляк улікаючы пераважныя сваіх сіл і, асабліва, палітычныя сілы працы.

«Не кічыцца перамогай» — гэта тая самая асаблівасць у характары Леніна, якая амагла яму цяжкую ўважваць сілы праціўніка і страхавалі партыю ад магчымых пачаткаў перамогі.

ПРЫНЦЫПОВАСЦЬ

Правадыры партыі не могуць не даражыць думкай большасці сваёй партыі. Большасць — гэта сіла, з якой не можна не лічыцца правадыр. Ленін гэта разумевеў не толькі чым усіх іншых правадыроў. А гэта і была ягоная асаблівасць, ягоная прынцыповая аснова. Бывалі моманты ў гісторыі нашай партыі, калі думка большасці або мінутныя інтарэсы партыі прыходзілі ў канфлікт з карэннымі інтарэсамі пролетарыята. У такіх выпадках Ленін, не задумваючыся, рапуча становіўся на бок прынцыповасці супроць большасці партыі. Больш таго, ён не баяўся выступіць у такіх выпадках літаральна адліч супроць усіх, разлічваючы на тое, — як ён часта гаварыў аб гэтым, — што: «прынцыповая палітыка ёсць адзіна правільная палітыка».

Асабліва характэрны ў гэтых адносінах два наступныя факты.

Першы факт. Перыяд 1909—1911 гг., калі партыя, разбітая контррэвалюцыяй, перажывала поўнае разлажэнне. Гэта быў перыяд бізвер'я ў партыю, перыяд павальнага бегства з партыі не толькі інтэлігентаў, але часткова і рабочых, перыяд адмаўлення падмошны, пе-

рыяд адвадгарства развалу. Не толькі меншавікі, але і большасці прадстаўлялі тады цэлы рад фракцый і пільпей, бо іная частка адарвалася ад рабочага руху. Вядома, што ў гэты імгненне перыяд узнікла і та поўная ліквідацыя падмошны і адвадгарства рабочых ў легальную, а таксама сталінскую партыю. Ленін быў тады адзіным, які застаўся агульнаму паветры і выказаў імаў сцяг партыі, збіраючы ўсе гэтыя і разбітыя часткі партыі ў адзінае цэлае, уключаючы ўсе і ўсе арганізацыйныя пільны ўнутры партыі, адстойваючы партыйнасць і адстойваючы пільнасцю і з пільнагай пільнасцю.

Вядома, што ў гэтай справе за партыйнасць Ленін аказаўся цотым пераможцам.

Другі факт. Перыяд 1914—1917 г., перыяд ражару імперыялісцкай вайны, калі ўсе, або амаль усе, соцыял-дэмакратычныя і соцыялістычныя партыі, паддаўшыся агульнаму пільнаму чужацкаму адвадгарству на ўсё ачытыванне імперыялізму. Гэта быў перыяд, калі Інтэрнацыянал схіліў сваё сцяг і пільна адвадгарства пільна пільнай хваляй на ўсё ачытыванне такіх людзей, як Плеханаў, Гітца Гэд. і іншых. Ленін быў тады адзіным, або амаль адзіным, які ўзяў рашучую барацьбу супроць соцыял-дэмакратыі і соцыял-нацыяналізма, выкрываў зрачэнства Гэдаў і Гітцаў і кляў іх, пільна пільна міжамічных «рэвалюцыянераў». Ленін разумевеў, што ён мае за сабой пільную меншасць, але гэта не мела для яго рашучага значэння, бо ён ведаў, што адна верная пільныка, якая мае за сабой бучучую, з'яўляецца пільныка паслядоўнага інтэрнацыяналізма, бо ён ведаў, што пільныка пільныка ёсць адна правільная пільныка.

Вядома, што і ў гэтай справе за новы Інтэрнацыянал Ленін аказаўся пераможцам.

«Прынцыповая пільныка ёсць адзіна правільная пільныка» — гэта тая самая формула, пры дапамозе якой Ленін браў прыступам новыя «пільныя» пільны, заваёўваючы на бок рэвалюцыйнага марксізма лепшыя элементы пролетарыята.

ВЕРА Ў МАСЫ

Тэарэтыкі і правадыры партый, якія ведаюць гісторыю народаў, якія пра-
штывалі гісторыю рэволюцый ад
пачатку да канца, часамі хварэюць ад-
ной непрыстойнай хваробай. Хвароба гэ-
тая называецца боязню мас, наўвер'ом у
творчыя здольнасці мас. На гэтай глебе
ўзнікае часамі нейкі арыстакратызм
правадыроў у адносінах да мас, не ста-
нупаных у гісторыі рэволюцый, але лі-
чаканых ламаць старое і будаваць но-
вае. Боязь, што стыхія можа разбу-
шавацца, што масы могуць «паламаць
шмат думкі», жаданне разыграць ро-
лю мамкі, якая стараецца вучыць ма-
сы на кнжках, але не жадае вучыцца
ў мас. — такая аснова гэтага роду
арыстакратызма.

Ленін прадстаўляў поўную процілег-
ласць такім правадырам. Я не ведаю
другога рэволюцыянера, які так глыбо-
ка верыў-бы ў творчыя сілы пролета-
рыята і ў рэволюцыйную матэрыяльнасць
яго класавага інстыкту, як Ленін. Я
не ведаю другога рэволюцыянера, які
ўмеў-бы так блізкасна бачаць сама-
давольных крытыкаў «хаоса рэволю-
цыі» і «вакханаліі самачынных дзея-
нняў мас», як Ленін. Помніцца, як у ча-
се адной гутаркі, у адказ на заўвагу
аднаго з таварышоў, што «пасля рэво-
люцыі павінен успакойцца і рэвалюцыя-
нар», Ленін саркастычна заўважыў:
«Бля, калі людзі, жадаючы быць рэ-
волюцыянерамі, забываюць, што най-
больш пармальным парадкам у гісторыі
з'яўляецца парадак рэволюцыі».

Адсюль пагардлівыя адносіны Леніна
да ўсіх тых, якія сталіся звыш
глядзець на масы і вучыць іх на кнж-
ках. Адсюль пястомная пропаведзь Ле-
ніна: вучыцца ў мас, асмысліць іх
дзеянні, старанна вывучаць практычны
вопыт барацьбы мас.

Вера ў творчыя сілы мас — гэта тая
самая асаблівасць у дзейнасці Леніна,
якая давала яму магчымасць асмысліць
стыхію і накіроўваць яе рух у рэ-
чышча пролетарскай рэволюцыі.

ГЕНІЙ РЭВОЛЮЦЫІ

Ленін быў народжаны для рэволюцыі.
Ён быў сапраўды гніем рэволюцыйных
ўзрываў і найвялікшым майстрам рэво-

люцыйнага кіраўніцтва. Ніколі ён не
счуўся ў сябе так свабодна і радасна
у эпоху рэволюцыйных патрасенняў. Гэ-
тым я зусім не хачу сказаць, што Ле-
нін атвількава адбрываў усякае рэво-
люцыйнае патрасенне або што ён
сёды і пры ўсіх умовах стаяў на рэ-
волюцыйных ўраўняннях. Ніколі. Гэта я
хачу толькі сказаць, што вольна і
вая празорлінасць Леніна не праяўляла-
ся так поўна і выразна, як у часе рэ-
волюцыйных узрываў. У дні рэволю-
цыйных паваротаў ён атвількава ад
цвітаў, становіўся інакшым чалавек-
м, вазьмў рух класаў і магчымых змя-
ненняў, бачачы іх, як та дзень. Не-
дарма таварыцца ў нашых партыйных
колах, што «Ленін умеў плаваць у хва-
лях рэволюцыі, як рыба ў надзе».

Адсюль «здыўляючая» яснасць так-
тычных лозунгаў, «галавакружальная»
смеласць рэволюцыйных замыслаў Ле-
ніна.

Успамінаюцца два асабліва харак-
тэрныя факты, якія адзначаюць гэту
асаблівасць Леніна.

Першы факт. Першад перад Кастрыч-
ніцкім пераваротам, калі жэльёны рабо-
чых, сялян і салдат, падганяемыя кры-
жам у тылу і на фронце, патрабавалі
міру і свабоды; калі генералітэт і бур-
жуазія падрыхтоўвалі военную дыктату-
ру ў інтарэсах «вайны да канца»; ка-
лі ёсць так звалася «грамадская думка»,
усё так звалася «соцыялістычнай пар-
тыяй» стаялі супраць большасці іх
тыраўчы іх «смерці і шыйі» калі
Керэнскі пераважваў заваць у падпол-
ле — і часта а ўжо паспеў затнаць
партыю большасцю; калі ўсё яшчэ
магутныя дысцыплінаваныя арміі аўстра-
германскай кааліцыі стаялі супраць на-
шых стомленых і разлагаўшыхся армій,
а заходнеўрапейскія «соцыялісты» бла-
гапалучна эпатэзіліся ў блоку са сваі-
мі ўрадамі ў інтарэсах «вайны да поў-
най перамогі»...

Што значыла ўзяць паўстанне ў та-
кі момант? Узяць паўстанне ў такой
абстаноўцы — гэта значыць паставіць
усё на карту. Але Ленін не баяўся ры-
зыкнуць, бо ён ведаў, бачыў сваім яс-
навізістым ўзрокам, што паўстанне не-
мінуча, што паўстанне пераможа, што
паўстанне ў Расіі падрыхтуе канец ім-
пэрыялісцкай вайны, што паўстанне ў
Расіі ўскалыхне змучаныя масы Заха-

Видно, что эта революционная пропаганда Ленина збылась и дальнейшим з пребывалай дакладнасьцю.

няѣ рашэнне. «Пойдем на радыстан-
цыю. — сказаў Ленін, — яна нам
саслужыць карысць: мы знімем у спе-
цыяльным загадзе генерала Духоніна,
назначым на яго месца галоўнакаманду-
ючым т. Крыленка і звернемся да сал-
дат пазнаваць каманднага састава з
аўстрійцамі — акружым генералаў, спы-
нім ваяўнічае дзеянне, злучым з аў-
стра-германскімі салдатамі ўсё спра-
ву міру ў сваё ўласнае рукі».

Гэта быў «скачок у невідоме». Але
дзялілі не «скачок» на «скачкі» на-
самрэды. Ён іду яму наўсцяж, бо ён
вясі, што армія хоча міру, і яна за-
ваюе мір, змятаючы са шляху к міру
ўсё і ўсякія перашкоды, бо ён ведаў,
што такі спосаб устанаўлення міру не
прыводзіць да перамогі для аўстра-германскіх
сіл. Ён іду развіваў іду к міру на
ўсёх без выключэння франтах.

Видома, што гэтае рэвалюцыйнае
прадбачанне Леніна таксама збылося ў
дадзеным з усіх дакладнасцю.

Геніяльная прараі́васць, здольнасць быстра схватваць і рэагаваць унутраны сэнс надыходзячых падзей — гэта тая самая ўласцівасць Ліна, якая дапамагла яму навічыць ідэальную стратэгію і ясную лінію паводзінаў на хвалотах рэвалюцыйнага руху.

НЯХАЙ ЖЫВЕ ЛЕНІНІЗМ!

У гэтым годзе 21 студзеня ў дванаццаты фазі працоўных нашай радзімы разам з пролетарыямі і прыгнечанымі ўсяго свету схілілі сваё баявое сцягу перад намяццю найвялікшага чалавека сярод усіх людзей гісторыі чалавецтва. Прадзедка, арганізатар і бацькі нашай бальшэвіцкай партыі — **Владзіміра Ільіча Леніна**.

Мінула 12 год як перастала біцца сэрца сэрца Ільіча, сэрца, якое гарэла іскручай ныванісцю да капіталістычнага ладу — ладу гнуснай эксплуатацыі і прыгнечання чалавека чалавекам, гарна, бізкаласнае да ворагаў працоўных і адмыўлівае, чужое да ўсяго новага, да таго і радаснага, што павінна ўвайсці і ўвайшло ўжо ў жыццё ўсіх працоўных нашай краіны.

Абярэлася жыццё чалавека, які прадоўжыў і разніў бяссмертнае вучэнне Маркса і Энгельса, высока ўзняў сцяг рэвалюцыйнага марксізма, сцяг класовай барацьбы, сцяг дыктатуры пролетарыята, сцяг сацыялізма.

Калі 12 год таму назад перастала біцца гэта догненнае сэрца, па ўсёй краіне пракацілася хваля смутку і жалю, і гэта хваля пераважала праз ўсе рубяжы і межы, ахапіла ўсіх працоўных і прыгнечаных зямнага шара, для каго Імя Леніна было сімвалам пролетарскай барацьбы, зброяй і сцягам у барацьбе са смерцю, асвятляючым шлях гэтаму барацьбе.

Але не пахвіснуліся, ні на адну минуту не пахвіснуліся рады баявых казён рэвалюцыйнага пролетарыята. Не пахвіснуліся, бо Ленін пакінуў арганізаваную, выхаваную ім, вадарэчаную у баях камуністычную партыю, бо ленінскі сцяг барацьбы вёсць найвялікшы яго сэрцавік, ланіты яго кутавы, геніяльнейшы зодчы новага сацыялістычнага ладу таварыш **Сталін**.

Над сцягам Леніна таварыш Сталін навіў наліў партыю па завяршэнне той вялікай справы, за якую змагаўся, за якую аддаў усё сваё жыццё таварыш Ленін.

Над сцягам Леніна наша партыя, кіруючая таварышам Сталіным, вывела нашу краіну на шырокі шлях сацыялі-

стычнага будаўніцтва, ператварыўшы яе ў краіну перадавую, індустрыяльную, сацыялістычную.

Гісторыя староў Расіі заключалася, між іншым, у тым, што яе беглеранымі былі за адсталасць. Білі мангольскія ханы. Білі турэцкія бэкі. Білі шведскія феодалы. Білі польска-літоўскія папы. Білі англа-французскія капіталісты. Білі японскія бароны. Білі ўсе — за адсталасць. Білі за адсталасць военную, за адсталасць культурную, за адсталасць прамысловую, за адсталасць сельскагаспадарчую. Быў таму, што гэта было даходна і сходама без пакарання... Такі ўжо закон эксплуатацый — біць адсталых і слабых. Водчы закон капіталізма. Ты адстаў, ты слабы — значыць ты не праў, стала быць, цібе можна біць і за адсталасць. (Сталін).

І гэту адсталую краіну трэба было вывесці на шлях шырокага развіцця, зрабіўшы яе перадавою індустрыяльнаю краінай, бо «мы не хочам акамацца б-тымі. Не, не хочам!». (Сталін).

Лучы над сцягам Леніна, якая партыя выбавіла ленінскае пытанне «Хто будзе кіраваць і беспаваротна ў адстаў, сацыялізма, ператварыўшы Союз у перадавую індустрыяльную, сацыялістычную, развіўшы апошнія астаткі эксплуатацыйных класаў, павярнуўшы вёску на шлях сацыялістычнага развіцця».

Над гробам Леніна з трыбуны II з'езд саветаў Саюза ССР таварыш Сталін даў бальшэвіцкую клятву перад усімі працоўнымі ўсяго свету выканаць заветы Леніна і высока трымаць вялікі сцяг Леніна.

Цяпер уся наша партыя, унесь рабочы клас нашай радзімы можа з голарам паявіць, што клятва таварыша Сталіна нашай партыяй выканана.

Мы высока ўзнялі і захавалі ў чыстае вялікае званне члена партыі.

Ніколі яшчэ наша партыя не была так моцна, так адзіна і маналітна як зараз.

Мы ўмацавалі і ўмацоўваем дыктатуру пролетарыята, бо толькі праз узмацненне дыктатуры пролетарыята ляжыць

Визкі сьят Леніна—Сталина зб'ясе-
чуть нам рашаючых поспех, на ўсіх уча-

З гэтым сцягам мы пойдзем наперад
да новых перамог, да лабудовы комуні-
стычнага грамадства, таго грамадства,
аб якім марыла вякамі прыгнечанае ча-
лавецтва, і гэты сцяг прывядзе нас да
перамогі.

Няхай жыды жетінсіз!

АБ ЖУРНАЛЕ „СВОБОДА“

Журнальчык «Свобода» зусім дрэнны. Аўтар яго, — журнал робіць імя на такое ўражанне, як быццам ён увесь ад пачатку да канца быў пісальнай асобай, — прэтэндуе на папулярнае імя «для рабочых». Але гэты не папулярнасць, а дрэннага тону папулярнасць. Славочка няма прэстыжы, усё з крыўліцтвам... Без выкрутасу, без «народных» параўнанняў і «народных» слоў іх — пакідаюць «іхні», аўтар не збывае ніводнаго фразы, і гэтай яго славаславіі рэдакцыя дае новых іх, іх новых прыкладаў, без новай апрацоўкі збітыя сацыялістычныя мыслі, энэрок вулгарызаваныя.

Папулярызацыя, казалі-б мы аўта-
ру, вельмі далека ад вульгарызацыі,
ад папулярычнага. Папулярны пісьмен-
нік надводзіць чытача да глыбокай
мыслі, да глыбокага вучэння, выходзя-
чы з самых простых і агульнавядомых
таных, указваючы пры дапамозе не-
складаных разважанняў ці ўдзяна вы-
бранных прыкладаў галоўныя **вывады** з
гэтых даных, наштурхоўваючы думую-
чага чытача на далейшыя і далейшыя
пытанні. Папулярны пісьменнік не да-
пускае не думуючага, не жадаючага ці
не ўмеючага думаць чытача, — наад-
варот, ён дапускае ў няразвітым чыта-

*) Тут рукописі абривається. — Рэд.

Заметна аб журнале «Свобода» напісана ўвосень 1901 года, у той час, калі Ленін рэдагаваў «Іскру» — Ленін будоваў партыю ў барацьбе з дробнабуржуазным народніцтвам (эсэрамі), у барацьбе з рознымі апартуністычнымі групоўкамі, прэтэндаваўшымі на кіраўніцтва рабочым рухам. К ліку такіх груп адносілася і група «Свобода», адзіным публіцыстам якой быў Надзеж-дзін-Зеленскі (памёр у 1905 г.). Заметна аб журнале «Свобода», якая засталася незакончанай, як відаць, прадназначалася для «Іскры».

✱ ✱ ✱

✱ ✱ ✱

☆☆☆

1. УЧЕБНИК — это книга, в которой
 систематически изложены знания, которые
 учащиеся должны усвоить, и которые
 являются основой для самостоятельной
 работы учащихся.

Зусім нева, што тэалягі стратая класавай пільнасці ў многіх партыйных арганізмах таама і таа факт што ў партыю магаі пралезці вораті партый. рабочага класа.

У гэтай сям разумеюцца імям
многім камуністам, крэпачам на-
тыўнага аддзялення ў сацыялісцэ-
тычнай арганізацыі, якіх баляе і в.
сучасным этапам нашага соцыялістычна-
га будаўніцтва.

По вехі книжъ кнѣзь сынъ, вѣдѣи прѣ-
дѣвѣныя. Сохранилъ Свѣдѣи патъ крѣпостию
бѣдѣныи. Иже парти, на вѣдѣи зъ исп-
олѣнныи. Члѣстѣи. Эпохъ. Тѣлѣи. Иже
Стѣлѣи. Атрѣмѣи. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже.
Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже.
Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже.
Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже. Иже.

Унесь паш круж абавязан давесці гэ-
та рашэнне пленума з'ітаральна да
кожнага камуніста, каманды партыі,
спатраваючага, умела растлумачыць глы-
бокі палітычны змст і фактычнае зба-
чэнне рашэнняў пленума для далейшан
баранцы за набытую бюржаасвага со-
цыялістычнага траматства. І не толькі

лістывага грамадства. Гэтыя перамогі многім ускружваюць галаву. Сям-там забылі словы таварыша Сталіна, які з выключнай прэзорватывасцю папярэджваў партыю на студзеньскім пленуме ЦК ВКП(б) у 1933 годзе:

«Трэба мець на ўвазе, — таварыш таварыш СТАЛІН, — што рост магутнасці савецкай дзяржавы будзе ўзмацняць супраціўленне апошніх астатняў паміраючых класаў. Іменна таму, што яны паміраюць і дажываюць апошнія дні, яны будуць пераходзіць ад адных форм наскокаў да другіх больш рэзкіх форм наскокаў, апелюючы да адсталых слаёў насельніцтва і мабілізуючы іх супроць савецкай улады. Няма такой панасці і паклёпу, якіх-бы гэтыя былыя людзі не ўзвалі на савецкую ўладу і вакол якіх не прабавалі-б мабілізаваць адсталыя элементы. На гэтай глебе могуць ажыць і заварушыцца разбітыя групы старых контррэволюцыйных партый — эсараў, меншавікоў, буржуазных нацыяналістаў цэнтра і акраін, могуць ажыць і заварушыцца асколкі контррэволюцыйных апазіцыйных элементаў з трацкістаў і правых ухілістаў. Гэта, вядома, не страшна, але ўсё гэта трэба мець на ўвазе, калі мы хочам пакончыць з гэтымі элементамі быстра і без асаблівых афяр.

Вось чаму рэволюцыйная пільнасць з'яўляецца той самай якасцю, якая асабліва неабходна зараз большавікам».

Вынікі праверкі паказваюць, што ва многіх і многіх партыйных арганізацыях забылі гэтыя гучнейшыя словы таварыша Сталіна. А гэта прывяло да недапушчальнага ратазейства, да апартуністычнага благадушча, да глыбай даверлівасці і абыватальскіх разважанняў аб патуханні класавай барацьбы. Гэтыя неўласцівыя большавізму з'явы і былі выкарыстаны класавым ворагам для таго, каб прапільнуць у рады партыі і папрабаваць знутры ўзарваць яе.

Значыць, першым вынікам праверкі павінна быць ўсямернае павышэнне большавіцкай пільнасці, рапучая барацьба з жалеістымі праўдзевымі апартуністычнай благадушнасцю і ратазейства.

Тут справа ідзе не аб тым, каб зафіксаваць і ўсюды паўтараць словы аб класавай пільнасці. Каб умець распазнаваць ворага, трэба яго ведаць, трэба лавіць яго метады барацьбы супроць партыі. Трэба вывучыць, як партыя, як Ленін, Сталін на ўсіх этапах развіцця нашай партыі і рэволюцыйнага руху выкрывалі і змагаліся з усімі і ўсякімі дробнабуржуазнымі контррэволюцыйнымі партыямі, ахтылевіцкімі пльямі і групамі. Гутарка ідзе аб глыбокім вывучэнні гісторыі нашай партыі.

Нам неабходна дабадда таго, каб усе камуністы добра ведалі гісторыю партыі, бо толькі такім шляхам можна трымаць на высокім узроўні большавіцкую пільнасць членаў і кандыдатаў партыі.

Роля газет тут заключаецца ў тым, каб сістэматычна ставіць на сваіх старонках пытанні вывучэння гісторыі большавіцкай партыі, даламагчы партыйным арганізацыям найлепш арганізаваць вучобу.

Пленум ЦК ВКП(б) паставіў прадосці абмен партыйных білетаў, кандыдацкіх картак і ўчотных дакументаў. Гэта з'явіцца важнейшым моральнымствам, якое павінна замацаваць вынікі праверкі. Гэта работа выключнай важнасці, не менш, а больш адказная, чым прапраца партыйных дакументаў. Трэба забяспечыць, каб ні адзін партыйны білет ці кандыдацкая картка не папалі ў рукі класавога ворага, ці ў рукі пасіўных, адарваных ад партыі людзей.

Пленум падкрэсліў, што калі пры правярцы партыйных дакументаў асабліва ўвага партыйных арганізацый была звернута на тое, каб выкрыць апушчаным шляхам працэс у рады партыі ворагаў, ўсякага роду прахадзіцаў і жулікаў, пры абмене партыйных дакументаў галоўная ўвага павінна быць звернута на тое, каб вызваліцца ад пасіўных людзей, ад усяго баласту, выпадкова папаўшых у рады ВКП(б).

Такім чынам партыя, ачысціўшы свае рады ад баласту, пасіўных людзей, не годных высокага звання члена партыі, яшчэ больш узніме сваю боездольнасць, яшчэ больш умацуе свае рады.

У вышкі праведзенай праверкі мы маем значнае ажыўленне ўнутрыпартыйнай работы. Узнялася цяга камуністаў да вучобы, лепш сталі надыхтоўвацца партыйныя дні. Яны сталі праходзіць пры значна ўзросшай актыўнасці камуністаў. Узнялася палітычная плысць. Пленум абавязаў усе партыйныя арганізацыі замацаваць і яшчэ больш развіць зрухі ў партыйнай рабоце. І тут газеты павінны аказаць дзейсную дапамогу партыйным арганізацыям.

Між тым, расійскія газеты далёка не выконваюць гэту сваю ролю. Мы, напрыклад, прыгледзелі камплекты **асіпа-віцкай і пухавіцкай** райгазет за апошнія тры месяцы 1935 года. Якраз у гэтыя месяцы паказаныя партыйныя арганізацыі праводзілі правярку партыйных дакументаў.

Калі пераглядаць на расійскіх газетах, то нічога ў партыйных арганізацыях не адбывалася. Газеты абмяліся звычайнай праверкай, якая не адбывалася ў тых зрухах, якія адбываліся ў партыйных арганізацыях. А работы-ж тут незначныя крывы. Трэба паказаць, як пераходзіць партыйныя арганізацыі замацоўваюць вышні камунізм і як захавання партыйнай гаспадары. Трэба паказаць, як партыйныя арганізацыі разгортваюць сваю работу ў разгорнутым і шматлікім руху, ход партыйнай вучобы і шматлікіх пытанняў партыйнай работы.

І калі газеты ігноруюць гэтыя важныя пытанні ўнутрыпартыйнай работы і гэтыя прамыя рэзультаты і разумення велізарнага значэння праверкі і тых дзялаў, якія праводзяцца перад усім партыйнай.

На вялікі жал, такіх газет, на старонках якіх некалькі месяцаў няма ніводнага радка аб ўнутрыпартыйнай і партыйна-масавай рабоце, у нас вельмі многа.

З першага чэрвеня 1936 года згодна рашэння пленума ЦК будзе адноўлен

прыём у партыю і перавод з кандыдатаў у члены партыі. Гэта стала магчымым пасля праверкі ў рэзультате таго, што пераважна большасць арганізацый у значнай меры перамаглі арганізацыйную распушчанасць, навялі парадак у вучобе камуністаў і захаванні партыйных дакументаў.

Але пленум павярнуў усе партыйныя арганізацыі супроць паўтарэння ранейшых памылак, калі ў партыю прымавалі не індывідуальна, як гэтага патрабуе статут партыі, а трымамі, калі прымаемыя не вывучаліся глыбока.

Пры гэтым права прыёму ў партыю ірадастаўлена не кожнай партыйнай арганізацыі. Пленум рашыў не дазваляць прыём у члены партыі і кандыдаты для асобных партыйных арганізацый, якія па сваёму становішчу і ўзроўню іх работы недастаткова падрыхтаваны, каб забяспечыць большавіцкае выхаванне і скарыстанне новапрынятых.

Праверка партыйных дакументаў закончана. Праведзена велізарная работа. Нова партыя стала яшчэ больш моцнай, яшчэ больш згуртаванай вакол дзяржаўнага ЦК, любімага правадыра і лідэра партыі таварыша **Сталіна**.

Але наперадзе грандыёзныя задачы. Нам трэба ўзяць большавіцкую плысць, ідэйную ўзброенасць камуністаў. Трэба ўзяць вялікае значэнне члена партыі на недасяжную вышыню. Трэба забяспечыць такое строгае захаванне статута партыі, такі парадак у нашым уласным партыйным доме, пры якім канчаткова была-б выключана магчымасць пралікнення ў яе рады класава-чужых, варожых партыі людзей. Дзверы партыі для такіх людзей павінны быць моцна зачынены.

Дапамагчы партыйнай арганізацыі ў гэтай важнейшай справе — надвычайна сур'ёзная і адказная задача кожнай раённай і шматтыражнай газеты.

ПОСПЕХ БАРАЦЬБЫ ЗА ЎРАДЖАЙ ВЫРАШАЮЦЬ КАДРЫ

★ ★ ★

С. СЕМАШКО.

★ ★ ★

На выпуску акадэмікаў Чырвонай арміі 4 мая 1935 года таварыш СТАЛІН у сваёй прамове сказаў, што «змыўшы перыяд голаду ў галіне тэхнікі, мы ўступілі ў новы перыяд, у перыяд, я сказаў-бы, голаду ў галіне людзей, у галіне кадраў, у галіне работнікаў, умючых асяджаць тэхніку і рушыць яе наперад... Будуць у нас добрыя і шматлікія кадры ў прамысловасці, у сельскай гаспадарцы, на транспарце, у арміі, — наша краіна будзе чэраможна».

З таго часу прайшло ўсяго каля дзесяці месяцаў. А як шпарка мы рушылі наперад у галіне кадраў? Як мы зноў у галіну нашай прамысловасці, у сельскую гаспадарку, у транспарт, у армію ўключылі людзей, якіх мы маем ужо выдатна падрыхтаванымі? Як мы пачалі перадаваць сваё гэтае багацце? Шырока разгарнуўшыся па ўсёй нашай краіне спіханаўскі рух. Сотні дзясяткаў барацьбітоў сацыялістычнай будовлі атрымалі ад урада вышэйшую ўзнагароду — ордэны Леніна.

Але ці значыць гэта, што барацьба за вырошчванне кадраў можа быць паслаблена? Не, ні ў якім разе. Мы павінны пастаянна змагацца за ажыццэўленне закону правадыра аб кадрах. А гэта гэта адносіцца да нашай сельскай гаспадаркі.

На нарадзе перадавых камбайнераў і машыністаў 1 снежня 1935 года таварыш СТАЛІН сказаў: «Давесці штогоднюю вытворчасць зярча ў блэйшым будучым да 7—8 мільярдаў пудоў». Перадлічваючы ўсе спрыяючыя фактары, якія мы маем для атрымання такой колькасці хлеба, таварыш СТАЛІН таварыць, што для гэтага «наб у калгасаў былі людзі, кадры, якія ўмеюць абыходзіцца з тэхнікай, асвоілі гэту тэхніку і навучыліся асяджаць яе».

Значыць, поспех барацьбы за высокі ўраджай, за штогоднюю вытворчасць

хлеба ў 7—8 мільярдаў пудоў вырапіць людзі, кадры. Значыць, рыхтуючыся да новай сяўбы, выключная ўвага павінна быць аддана падрыхтоўцы сельскагаспадарчых кадраў.

Зусім разумела, што раёныя і сельскія партызанскія газеты могуць і павінны адгледзіць у гэтай справе вельмі зарнейшую ролю. Аднак, на вялікі жаль, многія газеты гэтай вельмі важнай справай зусім не займаюцца.

Вазьміце хоць-бы бягомльскую раённую газету «Калгасны змагар». Дзевяці гадоў таму, у нумары гэтай газеты ад 1926 года маюцца звесткі, што газета жыве яшчэ маладзёнымі настроямі, маладзёнай тэматykай! Рэдактар, нумар газеты «Калгасны змагар» за 12 студзеня 1935 года і нумар за 11 студзеня 1936 года. Паміж імі ніякай розніцы. Такія-ж са жмыя заметкі сёлета на старонках газеты, што і ў мінулым годзе.

Дарэмна вы будзеце шукаць у бягомльскай газеце паказу людзей, якіх за барацьбітоў за вышэйшую ўраджай, за высокую прадукцыйнасць калгаснай вытворчасці. А прыклады ўзорнай барацьбы за ўраджай ёсць у Бягомльскім раёне. Напрыклад, калгас «Чырвоны садзавод». Інакшата сельсавета, ужо ў 1935 годзе даўся ўраджай ячменю 20 цэнтнераў з гектара, а рэнтня газета была такая аб гэтым толькі сухой пачатковай зметкай. Газета не закранаецца ніяк і на сваіх старонках, якім чынам калгас «Чырвоны садзавод» даўся павышэння ўраджайнасці ячменю, не паказала асобных майстроў высокага ўраджаю.

У Бягомльскім раёне вельмі дрэнна падрыхтоўка сельскагаспадарчых кадраў. На гэту газету канстатуе ў агульным артыкуле аб падрыхтоўцы да веснавай сяўбы (нумар за 4 студзеня), што:

«заусім дзяння абстаці справа з падрыхтоўкай новых кадраў. Патрэбна падрыхтаваць 70 трактарыстаў, а на сёнешні дзень навучаецца на курсах толькі 40 чалавек, чым ставіцца пагроза зрыву падрыхтоўкі новых кадраў».

Вось і ўсё, што можна знайсці ў газеце «Калгасны змагар» пра кадры. Газета не палічыла патрэбным выкрываць і паказаць на сваіх старонках канкрэтных вінаватых у зрыве падрыхтоўкі кадраў. Ды яно і зразумела чаму. Газета лічыць, што паспяховае справядлівае веснавое сяўбы, высокі ўраджай будуць залежаць толькі ад таго, як калгас

«падрыхтуе інвентар, прывядзе ў добры выгляд конскае пагалоўе, адсартуе на трыер насенне і адабудзе высокакаснае сартавое і забяспечыць угнаеннем усю плошчу пачэбу».

Усё гэта правільна. Але-ж асноўнае — гэта кадры, людзі, аўладаўшыя тэхнікай калгаснай вытворчасці.

Нельга так змагацца за выкананне лозунгаў партыі, як змагацца бытомальская раённая газета. Пытанне аб выростванні людзей, кадраў не павінна зыходзіць са старонак раённых і саўгасных газет.

Пярэдняе, за што зараз трэба ўзяцца — гэта за шырокае асветленне ў газеце коду падрыхтоўкі сельгаснадарчых кадраў. Трэба не толькі пісаць аб тым, што адкрываюцца курсы трактарыстаў або брыгадзіраў. Гэтага мала. Галоўную ўвагу трэба аддаць на адбор складу курсаў. На курсы павінны быць пасла-

ны лепшыя ударнікі, стаханавцы калгаснай вытворчасці.

А вазьміце такое пытанне, як работа саміх курсаў па падрыхтоўцы кадраў. Многія газеты робяць так, што зафіксуюць толькі на сваіх старонках аб тым, што распачаліся курсы і да канца іх работы не даюць ні слова. Ясна, што гэта ні што іншае, як фармальнае асветленне пытання аб кадрах.

Іа гэтаму дадзеным звесткам, на гэтых курсах, даваць на старонках газеты аб тым, як праходзіць вучоба курсантаў, якія ёсць недахопы ў вучобе, у метадах выкладання, паказваць лепшых ударнікаў вучобы. Гэтым газе-та можа вельмі дапамагчы як арганізацыям, якія праводзяць курсы, так і самім курсантам.

Але гэтым нельга абмежавацца. Падрыхтоўка кадраў ідзе не толькі ў раённых цэнтрах і пры МТС. Мы маем сотні калгасаў, у якіх падрыхтоўка праходзіць агра-тэхнічная вучоба камаснікаў у гуртках.

А вось праглядзіце нашы раённая газеты і вы не ўбачыце гэтага.

Вось пытанні, якія нельга абыходзіць хоўкі, асветляючы ход падрыхтоўкі да веснавоей сяўбы. Кожная газета, кожны яе работнік павінен памятаць яшчэ і тое, што падрыхтоўка кадраў — гэта не кампанія, якая праводзіцца толькі ў сувязі з падрыхтоўкай да веснавоей сяўбы. Барацьбу за выростванне кадраў трэба весці з дня ў дзень, шырока пазнаючы жывых людзей — стаханавцаў, барацьбітоў калгаснай вытворчасці, майстроў высокіх ураджалі.

SECRET

У першым нумары пра падрыхтоўку
стаханавскага дня ў калгасе не сказа-
па ні слова. І гэта за два дні да яго

ГАЗЕТЫ І НОВАЯ СТУПЕНЬ СТАХАНАУСКАГА РУХУ

Стаханаўскі рух прымаў новыя, вышэйшыя формы. Рэкорды адстапавілі ўзроўнем работы цэлых брыгад, змен, прадпрыемстваў. Амаля па ўсіх прадпрыемствах праведзены стаханаўскія суткі, якія паказалі, якія вынікі і наколькі не выкарыстаны нашы магчымасці.

Ціпер трэба прыгоўна вывучыць вопыт стаханаўскіх сутак з тым, каб, улічваючы ўсе выяўленыя вузкія месцы і ліквідаваўшы іх, пераходзіць на стаханаўскі ўзровень у наступныя месяцы, пачаць працаваць на-стаханаўску ўвесь час, усім прадпрыемствам.

Фабрычна-заводскі друк пры падрыхтоўцы стаханаўскіх сутак павінен мабілізаваць увесь друк прадпрыемства на вывучэнне і пераход на лепшага вопыту, на зніжэнне вузкіх месцаў, выяўленых стаханаўскімі суткамі.

Газета «За торф» (орган парткома А. Мінторфа) зразумела гэту задачу. Праведзены стаханаўскія суткі на адным вытворчым участку. Газета з нумара 3 нумар надрабязна разбірае вопыт стаханаўскіх сутак, шырока паказвае поспехі лепшых стаханаўцаў.

На прыгараднай тэрыторыі быў праведзены першы стаханаўскі дзень. Газета аб гэтым была 4 студзеня ў перадавым артыкуле пад загалоўкам «Пачаўся першы дзень стаханаўскага руху». На торфавым заводзе не арганізавалі стаханаўскіх сутак. Газета ўмела, як прапагандыст і арганізатар, узнімае пытанне перад адміністрацыяй завода аб арганізацыі стаханаўскай змены і сутак на заводзе. 9 студзеня ў перадавым артыкуле пад загалоўкам «Да стаханаўскіх змен, сутак і дэкада» газета піша:

«Вопыт правядзення стаханаўскіх змен, сутак, дэкада — гэтай новай сту-

пені стаханаўскага руху не знайшоў шырокага распаўсюджвання на нашым заводзе».

І далей:

«Блізіцца дзень ударніка — 11 студзеня. Адзначыць гэты дзень стаханаўскімі суткамі, зменамі — з'яўляецца першай задачай».

11 студзеня ў перадавым артыкуле пад загалоўкам «Да стаханаўскіх сутак і дэкада» газета піша:

«Першыя поспехі стаханаўскіх сутак і змен на нашым заводзе павінны быць замацаваны і пашыраны з тым, каб на аснове здабытага вопыту, з павялічанымі рэдамі стаханаўцаў пайсці ўперад на стаханаўскім пляцдэнкам, дэкадам, месяцам».

Выснова: першы дзень стаханаўскага руху на нашым заводзе адразу пачаўся. Рэкорды адстапавілі ўзроўнем работы цэлых брыгад, змен, прадпрыемстваў. Амаля па ўсіх прадпрыемствах праведзены стаханаўскія суткі, якія паказалі, якія вынікі і наколькі не выкарыстаны нашы магчымасці.

На торфавым заводзе не арганізавалі стаханаўскіх сутак. Газета ўмела, як прапагандыст і арганізатар, узнімае пытанне перад адміністрацыяй завода аб арганізацыі стаханаўскай змены і сутак на заводзе. 9 студзеня ў перадавым артыкуле пад загалоўкам «Да стаханаўскіх змен, сутак і дэкада» газета піша:

«Ад стаханаўскіх сутак мы абавязаны перайсці да стаханаўскіх пляцдэнкам, дэкада і месяцам — пачаць «Сельмашац»».

Замацаванне поспехаў стаханаўскіх сутак павінна быць замацавана ў высокім узняцці прадуманых і пазіцы ўсяго прадпрыемства, кожнага асобнага рабочага. Задача фабрычна-заводскіх газет — с'ястэматычна вестці паказ росту выпрацоўкі ў часе стаханаўскіх сутак і пасля іх арыентуючы на новае павышэнне выпрацоўкі, паказваць рост новых ста-

ханауцаў, іх поспехі ў час і пасля стаханаўскіх сутак лют, месяцаў.

Газета «Сельмашац» вярнула спадзявання з гэтай задачай. 17 студзеня пад загалоўкам «Назаўтра пасля стаханаўскіх сутак», газета дала выступленне стаханаўца Шагала, які «свой план» у часе стаханаўскіх сутак выканаў на 737 процантаў.

«Але назаўтра, 9 студзеня сваю дзяўнюю норму я выканаў усяго на 190 процантаў. Проста сорамча сказаць,—

підпіс т. Шагал.

Тав. Шагал тлумачыў прычыны гэтых выпрацоўкі.

«А вінавата ў гэтым выключна адміністрацыя цэха. Мне не забяспечылі матэрыялам, я не меў на руках плане работы. Адміністрацыя не эмагавца, не зацікаўлена ў тым, каб пасля стаханаўскіх сутак я работаў яшчэ лепш.

Так газета арыаналізавала работу ў часе стаханаўскіх сутак і пасля іх рэальнейшых стаханаўцаў завода. «Сельмашац» надасць вынікі работы і ўсяго завода цэлым:

«Апошнія дні пасля стаханаўскіх сутак паказваюць, што мы тэмпаў не замацавалі. Выпускі малатарна і конных прыводаў зменшыліся. Атрымаўся перабой з-за адсутнасці малатца. Дырэкцыя завода абавязана надкпадна ўлічыць гэты урок».

«Сельмашац» паказвае і рост стаханаўцаў на заводзе ў выніку правядзення стаханаўскіх сутак.

«Нашы стаханаўскія рады пашырыліся. Зараз у нас налічваецца 300 стаханаўцаў, замест ранейшых 200. Электразваршчык брыгады шыр-спажыву т. Кушняроў, які работае на зварцы ключоў, план выканаў на 470 процантаў. Такой выпрацоўкі т. Кушняроў яшчэ ніколі не даваў.

Самы малады стаханавец завода—Юзя Хайтман перакрыў усе свае папярэднія рэкорды. Свой план на абточцы колец Юзя выканаў на 333 проценты.

Небывалы процант выканання плана даў наваць Павел Лосеў. Па дэталі,

якую ён рабіў упершыню (падушкі для ільнокамбайнаў), ён выканаў план на 393 проц.

Шырока паказваюць вынікі стаханаўскіх сутак і газеты «За высокую якасць» (орган парткома фабрыкі «Велувій»), «Кіравец» (орган парткома менакага завода імя Кірава), «Кіравец» паказвае колькасны рост стаханаўцаў на заводзе, тут-жа падае і вынікі іх работы па-стаханаўску.

У падборцы «Хроніка стаханаўскага дня» газета і інш.

«т. Безік — новы рабочы па апілоўцы ціскаў, які не прыстасавуся яшчэ да гэтай работы і заданне не дацягаў да 100 проц., даў 122 проценты. Тт. Рэштатаў, Зільберглейт і Андрэўскі, звычайна выконваўшыя заданне не больш чым на 60—90 проц., павялічылі паказальнікі ў 2 разы».

Але рад газет мала ўвагі звярнулі на вывучэнне новых стаханаўцаў, на паказ узніцця прадуманасці працы старымі стаханаўцамі ў часе стаханаўскіх сутак, вышчднёўкі і т. д. Да такіх газет можна аднесці «Чырвоны папернік», «Цягнік соцьялізма» (гомельскі вайсковарамонтны завод імя Ланцутскага) і інш.

А сур'ёзны падахонаў раду фабрычна-заводскіх работ трэба аднесці тое што многія сутак ісея на выніках стаханаўскіх сутак.

Газета «Чырвоны папернік» у стаханаўскія суткі аператыўна выпусціла 3 бюлетэні, але нічога не зрабіла, каб замацаваць поспех стаханаўскіх сутак. Не мадэлівала ўсіх рабочых і спецыялістаў прадпрыемства на далейшую работу па-стаханаўску.

Гэты-ж вывад трэба зрабіць у адносінах газеты Бярэзінскага камбіната «Чырвоны бярэзінец», газеты запалкавай фабрыкі «Велувій», «За высокую якасць» і інш.

А задача фабрычна-заводскага друку заключаецца ў тым, каб на аснове правядзеных першых стаханаўскіх сутак мабілізаваць усіх рабочых свайго прадпрыемства на замацаванне першых поспехаў, на правядзенне стаханаўскіх пяціднёвак, декад, месяцаў, на тое, каб працаваць па-стаханаўску ўвесь год.

ЗМЯСІОЎНАЯ, ЦІКАВАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Добра поставленная информация у га-
зетно мало велизарное значение. Ад рас-
ширения т. мн. и инф. мога. части
за жизнь жмла. цр. катол. цр. ст.
аспирале б. мулду ч. та ру

[illegible]

Многие фармацевты ввиду неспециализированности фармацевцев. У них малая квалификация, а форма маломатериальности. Многие считают, что в аптеке можно работать и без специальности, поэтому фармацевты часто закупают не только лекарства, но и другие товары.

Іхрышадом шыраст па Голдсбергу і ў фармацый можа паслужыць талента «Белгрускі фарватар» (орган парткома Ленінградскага акадэмічнага ўніверсітэта)

«Па СССР», «Навіны дня», «Па
бессейну», «За гравіцай», «Бібліягра-
фія», «Дзень нашага паражэння»,
«Па БССР», «Справачнік», «Партыйная
хроніка», «Навука і тэхніка».

Портрет мамы и папы, сделанный фотографом, 5-го класса школы № 150 в городе Москва. Целый ряд тем можно использовать в этом учебном году в 5-м классе.

Возьмем адизел «Навигатор для». У та-
тым адизеле 5 ступеней измерения ин-
фармации. При этом в зависимости от ко-
личества информации, которую можно по-
лучить, различают пять ступеней измерения ин-
фармации. При этом в зависимости от ко-
личества информации, которую можно по-
лучить, различают пять ступеней измерения ин-
фармации.

[illegible]

цау, аб падыходзе лужнага зацмення
і інш.

20 СТАВРОН СЪСТАВИ ИМЕТКИ ДЪ ХУТ
КАН ПАСАМОНИ САМАЛСТАХ, ДО ТРИМУ
ТАЛА НА КЕФЛЕМАУ НА ЛУМА, ДО ВО
САМОНОСНОСТИ А ТАКА ДОТОН А
ДОУНАИ ВЕРДИ ДО ПОД ТОВА, ЗА ТЕЖ
ПРЕДА НА ДОТОН ДОПОЛНИТЕЛНО БАР
ФАСТА.

[illegible]

Родившись зматла для таких чиматлі-
ких і божатых панесамленіяў званіць зу-
сім мала мотца ў газето, выдаючы ма
і с. д. с. і і перахл

Инф., получен по формуле
записи.

[illegible][illegible]

А ... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

Редакторы: Лазарь Игнатьевич Мухоморов,
Иван Иванович Бондаренко и Николай
Александрович Волков «Волгарская фарматор».

ПРОЗВІШЧЫ ОРДЭНАНОСЦАЎ КРАСАВАЛІСЯ У НАСЦЕНГАЗЕЦЕ

5 студзеня ў калгасе імя Варашылава, Тураўскага раёна, было незвычайна. Хаты калгаснікаў, арка, трыбуна, калгасная кватэра ўсё гэта ўпрыгожана чырвонымі сцягамі, зямлістымі ёлкамі, лозунгамі, партрэтамі правадыроў. Праз усе гэтыя галасы шырока паліліся, на якіх ужо літарамі было напісана: «Насценгазета прывітанне ордэнаносцаў і хлопцам і Юхневічу!»

Гэтыя два прозвішчы красаваліся ў той дзень не толькі на пацятніцы. Іх можна было прачытаць і на плакатах у калгасным клубе, і ў калгаснай насценнай «лічбоўцы» «Ударнік».

У той дзень «лічбоўка» вышла публікацыя прысвечаная сустрэцы старшын калгаса тав. Блоцкага і калгасніка тав. Юхневіча, якія вярталіся з Масквы ўзнагароджанымі ўрадам ордэнамі Чырвонага Працоўнага Сцяга. Насценгазета пісала ў перадавым артыкуле:

«Вялікая радасць ахапіла ўсіх калгаснікаў, калі яны даведаліся аб узнагароджанні лепшых барацьбітоў за ўраджай тт. Блоцкага і Юхневіча вышэйшай узнагародай. З нецярпівасцю чакалі мы іх прыезду з Масквы. Сёння яны прыежджаюць. Ім трэба арганізаваць цёплую сустрэчу. У адказ на ўзнагароду мы павінны мябілізаваць сябе на барацьбу за высокі сталінскі ўраджай».

Далей ідуць выступленні калгаснікаў і калгасніц. Над агульным заклікам «З чым мы сустрэкаем ордэнаносцаў» і калгасны каваль Леўкавец і конюх Рай Міхась, і дзюры Рай Юльян разказалі аб поспехах работы на тых участках, дзе яны працуюць.

Але не толькі гэты нумар «лічбоўкі» «Ударнік» такі жылы і прывабны. У кожным нумары вы можаце знайсці звесткі аб рабоце лепшых людзей калгаса, у тым ліку і ордэнаносцаў тав. Юхневіча. Адначасова газета бібліятэка і вышэйшая з лодырамі і прагульнямі.

Газета не прпускае ні аднаго важнага факта ў жыцці Савецкага Саюза. Калі ў краіне разгарнуўся масавы стаханавескі рух, «лічбоўка» адразу ж расказала сваім чытачам пра сутнасць стаханавескіх метадаў работы і закліка-

ла калгаснікаў пачаць працаваць паводле стаханавескага метаду, па-стаханавеску. Газета пісала тады:

«Усім добра вядомы прозвішчы Стаханова, Бусыгіна, Дземчэнна і іншых стаханавесцаў. Аб гэтых людзях гавораць зараз у кожным куціу Савецкага Саюза, як аб героях працы. Наша задача выхаваць сваіх стаханавесцаў».

Тут-жа газета пераказвала пра тых калгаснікаў Якубоўскага Сцяпана, Якубоўскага Аляксея, Юхневіча Мацея і інш., якія аддавалі працуюць у калгасе, перавыконваючы нормы выпрацоўкі.

Характэрна адзначыць і той факт, што амаль усе матэрыялы, якія падаюцца ў газету, напісаны жывой сакаватай мовай. Заметка аб пачной маляніцы ў калгасе, напрыклад, пачынаецца так:

«Ноч. На дварэ цемна і ціха. Толькі рэзкі гул трактара парушае гэту цішыню і часамі чуецца вясёлы смех дзяўчат. На калгасным таку ідзе маляніца».

Надрукаваная і мастацкае афармленне газеты. У кожным нумары можна знайсці 3—4 малюнкi. Робіцца яны шляхам пераводу з малюнкаў, прысланеных «Крестьянской газетой», з якою рэдакцыя насценгазеты, у прыватнасці яе рэдактар Ледзяневіч, трымае шчыльную сувязь. Тав. Ледзяневіч заўсёды слухачом арганізацыі «Крестьянской газетой» завочных запісаў рэдактароў калгасных газет. Тав. Ледзяневіч вучыцца сам і вучыць сваіх насценнікаў, якіх налічвае насценгазета «Ударнік» каля 50. Не радзей аднаго разу ў месяц з імі праводзяцца нарады, на якіх насценнікі вучацца, аб чым і як трэба пісаць у газету.

Набліжаецца вясна. Калгас па-баявому рыхтуецца да саўбы. У адказ на ўзнагароджанне ўрадам тт. Блоцкага і Юхневіча калгаснікі абавязаліся дабіцца ў гэтым годзе 25—30 цэнтнераў зерня з гектара і 250 цэнтнераў мяса. Калгасная газета «Ударнік» пераказвае кожную вышэйшую задачу. Яна пераказвае кожную калгаснікаў на барацьбу за высокі сталінскі ўраджай.

ПАСЛЯ РАШЭННЯЎ ПЛЕНУМА
ЦК ВКП(б)

★ ★ ★

ГАЗЕТА І ФАБРЫЧНАЯ САПРАЎДНАСЦЬ

У рашэннях снежанскага пленума ЦК ВКП(б) аб разгортванні стаханавскага руху на лёгкай прамысловасці таварышца: «Забялічыць найбольш поўна і скарыста іна вытворчых магутнасцей і павышэння каэфіцыента карыснага дзеяння праставі і павелічэнні хуткасці машын, выштатаў і апаратаў. Пры пераходзе стаханавцаў на абслугоўванне большай колькасці выштатаў і машын забяспечыць далейшае павышэнне і выкарыстанне абсталявання».

Зусім зразумела, што вымучыць выкараняў пленума фабрычна-заводскай і шматтыражкай лёгкай прамысловасці ВССР павінны былі на-іх вымушчаць сваю работу. Але гэтага яшчэ няма.

Шматтыражка «Кімавец» (ф. 10 т. Вайман) працягла мела бараньбі і якасць прадукцыі, за поўнае выкарыстанне магутнасці фабрычнага...

М'ж тым, на фабрыцы ў фарбарна-апаратурным цэху брэк дасягае ўсё больш і большых рабавых... 1935 года брэк... 331 кгр. трыкатаннага па... 2 і 4 студзеня 1936 года... За амеры тэмкі 8 д... барна-апаратурны цэх на трыкатаннаму... даў 2.756 кгр. брэку. Гэта... да тэта, што перапра-бля... цэх 7 студзеня быў вымучаны з... выхадны дзень і як вынік—126 рабавых гадзін прастаю.

Зірылася гэта тым, што... інакш, агарыноўшым на абслугоўван... іхх барак замест адо й. захавілі... солжаснымі паклазальнікам і тымалі... у брэкх на гадзін мейш чалежачата часу. Гэтым самым ражым афарбоўкі не вытрымліваўся. Кіраўніцтва цэха, ведаючы аб тым, што выпу... інакш брэк і трыатанна тымалі рабавых, ніякіх мер не прымала. Яно не

накіравала стаханавцаў і на праціп... стаханавцаў

Кімавец» складала працяглоў міма... абслугоўчых з'яў. За першыя 15... студзеня вытворчы план фабрыкі выканан толькі на 91,8 проц. Тут ужо газета вымучыла была загаварыць. У перадынам ад 19 студзеня мы чытаем:

«Прычыны гэтага генебнага прарыву ірыюца... у недапушчальнай заспако... онасці, няўвязцы паміж цэхав, безад... кэснасці асобных кіраўнікоў, аб чым сведчыць фекты псавання ў фарбарным цэху вялікай партыі тавару, павелічэнне процанту штопкі, недапусціма дрэнная работа аддзела забеспячэн...».

Дарэмна вы будзеце пераглядаць за... меткі, артыкулы, публіцы надрабязны матэрыялы аб псаванні тавараў у фарбарным цэху, аб безадказнасці кіраўнікоў. Усё гэта пакуль што з'яўляецца... «Кімавец» п... бным указанц, прокнінча... апрабаваных у псаванні тавараў.

13 студзеня вышаў 200 нумар газеты «Кімавец». У ім мы чытаем звесткі на вечеры, прысвечаныя «100 дзён...», дзе таварышца ад тым, што

«сакратар гарнома партыі т. Жураўнеў у сваёй прамове асабліваю ўвагу звярнуў на неабходнасць папярэжэння якасці прадукцыі, эканоміі сыравіны і інш».

...умела, што гэта асноўца і да фабрычнай шматтыражкай. Аднак... паказваючы рабаву першых... сціх амен, ці слова не сказала аб якасці прадукцыі, аб выкарыстанні тэхнікі да дна.

Амаль у кожным нумары газеты «Кімавец» мы знаходзім заметкі і артыкулы, а часамі цэлыя старонкі аб стаханавскім руху. Але не колькасцю змешчаных радкоў і заметах вызначаецца

Марія Мисоєдава — стаханова цеха попольфа фабрики «Сцяг індустріялізацыі» актыўная рабніца.

Дора Білавіч — стаханова, актыўная рабніца шматтыражкі.

бараньба газеты за выкашальне рашэнняў снєжаньскага пленума ЦК ВКП(б), а тым, як яна даямагав партарганізацыі ў выкананні рашэнняў пленума.

Паслухаем, што гавораць рабніцы і стаханавцы аб сваёй рабоце. Таа. Аляксеева з рэдакцыйнага цэха расказвае:

На ластычым участку работніцы працуюць на 12 машынах. З пераходам на стаханавецкія метады работы многія перайшлі працаваць на 24 машыны. К'раўніцтва цэха вылічвала снє стаханавцаў і іх заробтак, дзе снє стаханавцаў атрымлівае 4 руб. 78 кап., а на 24 машынах атрымлівае 10 руб. На снємой снєрэй стаханавцыя нормы на 24 машынах атрымлівае на 5 руб. 77 кап.

Назаўтра работніцы Масько, Барысенка і іншыя адмовіліся ад работы на 24-х машынах.

Стаханавка Сушчэўская кажа, што машына яе дрэнна адрэгулявана і таму яна пачала выконваць норму толькі на 20 шэд., але ніхто не звяртае на гэта ўвагі.

Д'якія фабрыкі ўстанавіла так пародак, на якому стаханавец атрымлівае зарплату з разліку 4 р. 78 кап. за адну машыну нормы на 18 машынах. Работніцы, якія абслугоўваюць 12 машынаў атрымліваюць таксама 4 р. 78 кап. Гэтую гэта не турбуе, яна не растлумачвае рабочым аб рашэннях пленума на падтрымку стаханавскага руху, не выкарыстоўвае ўстаноўку класовай барацьбы на фабрыцы.

Раней на вытэску калярных паскоў прадукцыйнасць адной машыны складала 527 машына-гадзін, а зараз пры абслугоўванні адной работніцай замест трох чатырох машынаў прадукцыйнасць складае 478 машына-гадзін.

Такіх фактаў многа. Газета абавязана паведаваць аб гэтым поўным гласам. Але яна не ўзняла гэтых пытанняў, прайшла міма іх, не мабілізавала рабочых на ўзняцце прадукцыйнасці працы, на скарыстанне поўнай магучаснасці машыны.

Нельга прайсці міма апазіцыі газетай дзелавой прапрацоўкі рашэнняў снєжаньскага пленума ЦК. У заметцы «Цікава і карысна» аб прапрацоўцы рашэнняў пленума ЦК комсамоламі швейна-кецельвага цэха газета ціпа:

«Короткі доклады, выступлення комсомольцаў Анушкенка, Добравольскай, Норкінай і інш., канкрэтных абавязкі ў парадку падрыхтоўкі да 10 з'езда ВЛКСМ, выклік Добравольскай ад імя брыгады на стаборніцтва брыгады Мішурынай па пытанню разгортвання стаханавецкага руху была ўмела спалучана з вясёлым і нэрысным адпачынкам. Да пачатку і пасля сканчэння прапрацоўкі рашэнняў пленума моладзь пад гукі гармошкі і патэфона танцавала і пепа. Такі метад абгаварэння важнейшых пытанняў дастойны прыкладу».

Так газета транзыгентуе даўно асуджаны партыйны метад, калі важнейшыя партыйныя рашэнні не прапрацоўваліся глыбока, а танулі ў хвалюх рознай асабістасці, вакытгазт палітвудачак, віктарын і т. д. Немала раіць прымяняць іскондныя, асуджаныя формы прапагандыскай работы.

***

«На абсуджоўванне вылікай колькасці машын і варытататў трэба пераводзіць з толкам, праводзячы замідаю добрую падрыхтоўчую работу, пераважыць так, каб за гэтым пераводам следавала павышэнне прадуючыхнасці працы гэтых машын варытатат. Інакш, які-ж сэнс гэтага ўнчыльнення» (Андрэў).

Нам прышлося быць на індустрыяльнай фабрыцы імя Кагановіча ў першы дзень стаханавецкай декады і трэба сказаць, што ў гэты дзень было шуму, бегатні, але вельмі мала толку. Цяжкі не падрыхтаваліся як след да стаханавецкай декады і гэта сказала на выніках. Вядучы ватэрны прэх за першы дзень стаханавецкай декады выканаў план каля 88 проц. Першыя тры татэіны з-за адсутнасці рагчэль, валікаў, ватушак, прастаялі 767 верацён. Паста на фабрыцы разглядаюцца як значная рэч. А іх вельмі многа па віне педатчяду тэхнічным персаналам машын і нясевочасовага рамонту іх. А між тым ўсё гэта прыкрываецца адной прычынай... не было электраэнергіі.

У работніцы ткацкага прэху Масько за 15 дзён было звыш 48 гадзін прастоя, у тав. Спірыдэнка звыш 40 гадзін. І гэта не адзіныя выпадкі. а мн

Грыша Нікіфараў — стаханавец фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі», рэдактар лепшай брыгаднай насценгазеты.

Маня Саёнка—стаханавіца, камандзір пешага пераходу ў супроцьгазах па маршруту Віцебск—Менск, адна з першых парашутыстан фабрыкі, рэдактар брыгаднай насценгазеты.

Фабрична газета «Червона Дзвіна» аттає вельмі мала увагі гэтаму пытанню.

На фабрыцы жыва трымаюць і Г. Лапкева, Шатрова. Дзякуючы ім, іх выконвалі сваю норму на двух машынах. Аднак, іх перавялі на тры-чатыры машыны. На аднаму толькі іх перавялі 14 рабочых, а зараз іх выконваюць пераважна на дзве машыны.

Там жа і С. Рыдзніка А., Зайцава і Маша А. перавялі на 3—4 машыны, выконваюць свой план толькі на 75—90 проц. Зайцава на трох машынах выстрацавала 132 метры менш, а работніца Канянічэнка на дзвю машынах — 100—104 метры. І зусім не дазва, што фабрыка на працягу доўгага часу знаходзіцца ў зрынае і не выконвае свой план. Гэтымі днямі 40 работніц перавялі з трох варыятаў на два. Такі механізм перасод з 2-х на 3 і больш машыны і наадварот чыносіць блытаніну, зрывае выкананне плана.

Газета «Червоная Дзвіна» (нам. рэдактара Сиварцова), праўда, пісала аб дрэняй якасці прадукцыі, аб дрэняй рабоце брыгадзіраў і аб тым, што стаханаўцы, перайшоўшыя на большую колькасць машыны, павінны выконваць

сваю норму. Але яна не была барацьбы за дзейнасць сваіх матэрыялаў і не давала сапраўднага адпору такім пераменам, пры якіх што стаханаўцы перавялі тых, хто пераходзіў на большую колькасць машыны.

І гэтак, перавялі на больш машыны ў рэдакцыі, у аддзеле і т. д. Але толькі сінтэзіруючы ўсе гэтыя нучыныя справы, узяўшы іх у агульную перад партыйнай і ў аддзеле адміністрацыі фабрыкі, перад усеагульным калектывам газета не з'явілася.

Наказ работы 2-х няматэрыяльных тэлеграфістаў і аднаго трамвайнага Ріцёвска гаворыць аб тым, што гэтыя газеты яшчэ не зразумелі сваіх іхных выдач на ажыццяўленне рашэння пленума ЦК ВКП(б).

Асноўным-жа натрабаваннем пленума да лёгкай прамысловасці з'яўляецца «схэматычная барацьба за павышэнне і рэжымна-асартычэскай прадукцыі, за павышэнне яе якасці, за лепшае афармленне, раскветку, і прыгожасць вырабаў у аднаведнасці з запатрабаванымі выканання плана другой п'яцігодкі». І за ажыццяўленне гэтай задачы пачынае змагацца фабрычна-заводскі друк.

Р. СІМХОВІЧ.

НЕКАЛЬКІ ДЗЁН НАСЦЕНГАЗЕТЫ „ЗА ЯКАСЦЬ“

Большасць брыгадзіраў штодзёна фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі», іхна са спазненнем, але і дрэня ўзяліся за перанясенне стану, іхна метадаў работы ў свае цэхі і брыгады. Газеты папулярызуюць работу лепшых стаханаўцаў і выкрываюць тых, хто перашкаджае ў іх рабоце.

Возьмем ананісны нумары газеты «За якасць» (кажыміны цэх змены «Б», 1-й стужкі 1 брыгады — рэдактар т. Найдзёнава). Аб чым піша гэта газета?

У нумары ад 3 студзеня паказана работа стаханаўцы Цвятковай. Тут-жа газета адзначае, што рабочы Магар і дрэня адносіцца да працы.

30. Выходзячы з рашэнняў снежаньска-

га пленума ЦК ВКП(б), які ўказаў, што галоўнае ў стаханаўскім руху для краіны — гэта ўзняць якасць прадукцыі, газета 5 студзеня змяніла матэрыял аб тым, што Кублакоў, Круглоў і Зіноўеў пераўтвараюць брыгады выканання рашэння пленума. Яны даюць брэк і павышаюць дысцыпліну. Газета патрабуе, каб яны сталі ў рады перадавых рабочых фабрыкі, не зрываючы работу калектыва.

У нумары ад 6 студзеня газета адзначае, што рабочы Гурма не перамагавоў пераходзіць на большую машыну, а з'яўляецца без работы.

8 студзеня газета адзначае, што рабочыя Мельнік і Аудуха пераходзяць на большую машыну, а рабочы Мельнік і Аудуха пераходзяць на большую машыну.

«Рабочыя павіныны абедаль у прыгожай сталовай, якая ёсць на фабрыцы, а не ў цэху,

[illegible]

★ ★ ★

Поражаючи вражасць ад такога
палітычнага навістання сям'я, мы звар-
нуемся да таварыш, які ачыняў дзве-
ры:

— Выбачце, нам патрэбен рэдактар.
Ён абяцаў быць зараз у рэдакцыі.

— Ён тут і ёсць, — пачуўся адказ
— Дзе-ж ён?

— Дзе? Ды ён-жа перад вамі! Рэдактар-жа я і ёсць!

Так адбылося наша знаёмства з т. **Панкратавым**. У далейшай гутарцы ён дапоўніў нашы і без таго багатыя ўяўленні ад наведвання рэдакцыі. Атака і та, што тав. **Панкратаў** вачужы рэдакцыйнай канане ўжо другі год. Тут, у кабінце, знаходзіцца і ўсё яго рэчы. Часта з ім разам сёння работнікі рэдакцыі тав. **Андросін**, казі некалькі разоў за ў рэдакцыі (кватэры т. **Андросін** у калгасе за тры кіламетры ад Пухавіч). Не так даўно пакінуў пачынаць у рэдакцыі і другі работнік рэдакцыі т. **Бялевіч**.

— Я ўжо страціў надзею на атрыманне кватэры, — гаворыць т. **Панкратаў**. — Раней дык яшчэ належаў яму пачынаць, а цяпер пакінуў гэта. Ды, па прыўдзе кажучы, прынык я ўжо да такога жыцця. Абабіўся, як кажуць. Не хочацца ўжо і думаць пра кватэру.

Апошнія словы т. **Панкратава** нагадваюць на сумныя разважанні. Як можа чалавек, які прынык да бескультурнага і беспарадку, кранаць такіх пытанняў? Зусім аднаго гэта ў поўнай меры кладзе свой адбітак і на работу рэдакцыі. У рэдакцыі адсутнічае пачынаць. Сам рэдактар не заўсёды пра-

важана і асабліва амаль зусім не чытае. А астатнія работнікі рэдакцыі? Іх не гуляе гэта. Мы называлі абодвух гэтых тав. **Андросін** і **Бялевіч**. Гэтыя два таварышы-комсамольцы плюс рэдактар т. **Панкратаў** — вось і ўсё работнікі рэдакцыі газеты «За калгасы».

Што ж робіць гэты орган і на папашу. Ніяка пачынаць рэдактара, няма сапраўднага, інструктароў... Не дзіўна, што гэты орган, што ў органе пухавіцкага райкома партыі зусім не асветляецца партыйнай арганізацыі.

Але, зачытае чытач, у Пухавічах ёсць-жа райком партыі, ён-жа ў першую чаргу адказвае за работу партыйнага свайго органа. Як жа райком дапамагае свайму газеце?

Не будзем маўчаць, не так даўно бюро райкома заслухала даклад т. **Панкратава** аб рабоце газеты. Члены бюро, трэба думаць, сарамліва апускалі вочы, слухаючы расказ аб становішчы рэдакцыі газеты.

Паставілі таксама падрабязна: на працягу трох дзён падлічылі т. **Панкратава** кватэру, азначылі рэдакцыі падабраць работнікаў. Але добрыя паставы добрымі будуць толькі тады, калі яны выконваюцца. Пакуль што аднаго рэдактара органа Пухавіцкага райкома партыі не мае ні кватэры, ні работнікаў...

ЮР. БЕЛЬКО.

ЗА КУЛІСАМІ

На віцебскай трыкатажнай фабрыцы імя **Клары Цэткін** ёсць свая шматтыражная газета. У цяжкіх муках нараджаецца кожны чарговы нумар газеты. Рэдактар шукае рабкораў, а рабкоры — рэдактара. Апошнім у гэтым спісе рэдактара тав. **Халодную** а вылічылі цяжкасцямі. Справа ў тым, што рэдактар знаходзіцца заўсёды ў клубе, за кулісамі сцэны, дзе адзін з грэміравальных пакояў адведзены для рэдакцыі.

Не лёгка зайсці рабкору ў гэту «рэдакцыю», бо перш за ўсё ён у дзве-

рах сустракаецца з клубным вяртаўніком:

— Ваш білет?

— Які білет? Нам трэба к рэдактару т. **Халоднай**.

— Ведаю я вас, рэдактароў. Без білета ў клуб хочаце прабрацца?

— Тады паклічце яе сюды.

— Няма мне часу клікаць. Прыдзе заўтра на фабрыку, дык і адасце ён замятку.

Дарэмна пераконваць вяртаўніка. Ён

не пуеціць. Яму забаронена пусіцаць у клуб без білета.

Бывае і так, што ўдаецца прайсці без білета. Тады застаецца толькі адно — знайсці рэдактара.

Заходым у «пакой», дзе змяшчаецца рэдакцыя. Два маломаньыя сталы, разбіты бюст Леніна і каля 20 сцягоў клуба — вось абсталяванне рэдакцыі. Тут-жа окултатары лепіцца лясняць. Прачыстату ў гэтым пакоі няма чаго і таварыць.

Рэдактара т. Халодную мы так і не знайшлі — яна пашла шукаць месца, дзе можна было-б падрыхтаваць матэрыял для газеты.

Пасля доўгіх пошукаў спаткаліся мы з рэдактарам толькі на наступны дзень. Тав. Халодную мы засталі ў сваім пакоі, але не паспелі з ёю пагутарыць, як у клубе пачалі збірацца гуртоўцы. Раздаліся гукі кларнета і барабана, застывалі харысткі, і рэдактару стала цесна ў сваім пакоі. Тав. Халодная пашла ў пакой парткома, але там збіраліся камуністы на партыі. У парткабінеце нілі застаткі шпэлы. Ранішняя яна выйшла ў сваю рэдакцыю, але ўжо было позна. Клубныя работнікі паспелі і гэты пакой заняць.

Такія ўмовы адказнай і сур'ёзнай работы па выданню фабрычнай друкаванай газеты — органа партыйнага камітэта. І гэта на фабрыцы называецца

хлопатамі парткома і дырэкцыі аб сваёй газеце і яе рэдактару.

***

На акулярнай фабрыцы таксама выходзіць шматтыражка «Чырвоная акулярніца». Рэдагуе газету тав. Андрэева.

Рабгоры і рэдактары незавых газет на старой прывычцы ў абедзены спрапынак ідуць у пакой рэдакцыі. Але пакой на загаду дырэктара заняты тэхнічным аддзелам. Што датычыць рэдакцыйнага стала, то яго забрала дырэкцыя. І толькі архіў замятак дазволена рэдактару забраць.

Парашыў тады рэдактар перайсці працаваць у парткабінет, але загадчык гаспадаркі не дае стала. У часе гутаркі рэдактара з загадчыкам гаспадаркі са свайго кабінета вышаў дырэктар фабрыкі тав. Галуза.

— Што за шум? Чаго яна хоча? зварачаецца Галуза да свайго загадчыка гаспадаркі.

— Стол, — адказвае рэдактар.

— Ніякіх сталоў у тэхнічнага аддзела пераходзіць не дазволію. Наостулі вы мне надаеце...

Так жывуць, так працуюць фабрычныя газеты на двух прадпрыемствах Віцебска, Абуграючы, нецярпімыя, бядушыя, прама сказаць, аттыпартыйныя адносіны да астрэйшай зброі партыі.

ЗАВОЧНУЮ ВУЧОБУ
ТРЕБА АРГАНІЗАВАЦЬ

Больш поўгода назад журнал «Большавіці друк» адначасна з усім дрэнную работу асцяжніцкай «Калгаснай праўды» з раісэлькорамі. Таты газеце было ўка-
зана на неадаваліваючую настанова
ў рэцэ выхавання і вучобы раісэлько-
раў, вырончвання з іх асяродзія ква-
ліфікаваных аўтараў. Там, Снежны
рэдактар «Калгаснай праўды» і
кам і поўнаецю згадзіліся з усім
журнала і абяцаў наладзіць справу.

І вось мы зноў у Асінавічах і гута-
рым з таб. Снежным на старую тэму
аб настайоуцы вучбоы раб... газет.
Дзяўчата спраба! Становіцца ў асінавіц-
кай рэдакцыі ямазь не Зямляшчы...

Возьмем такое важное моральное дело у галло-вучной райс-языкоруу и капа-ных редакторуу, як завоинны курны «Кр-стьянско-й газеты». Да с: пошлага для тату справу редакция ас-навинско-й газеты не зрушыла з месца.

Мы правили ізялікую работу на
завочнай вучобе, — таворыць тав. Слю-
жыст. — Знярнулі на гэту справу
любілую ўвагу. Паладвалі 48 завочні-
каў. Паслалі ім ужо тры заданні.

Усе тата правильна: заочники надабрали, три ваданні ім жаслаши. Але і та і ўсё, што рэдакцыя адрэавае, пачытае ў газеті звычайна па арганізацыі заочнай вучобы раёсельскага. А гэта значыць, што не звычайна ачытае ачытае.

На самой справе, якщо вартість з та-
го, што редакція правила запис на
курсы, внаслідок заочнімих завдань, і
лі за адміністративними виключеннями ніхто
завочнімак не припинював завдань як
належниць? За три місяці редакція
атримала ще більш 5 контрольних ра-
хунків завочнімак.

Поспех заводчаний вучобы можа быць забяспечан толькі тады, калі рэдакцыя дапаможа започнікам у прапрацоўцы заданняў, будзе кантраляваць прапрацоўку, забяспечыць заводчыкаў усім неабходным для вучобы. Нічога гэтага рэдак

пня «Калгаснай праўды» не робіць.
За ўвесь час не адбылося ні аднаго
сультаці заночыкаў, адсутнічае пись-
мовая сувязь редакцыі з завожнікамі.
Настаўшай раёна не прыцігнуты для
аказання дапамогі завожцам у віль-
чэнні беларускай мовы.

Іры ўсім тавым становішчы тав. Ол-
жына не пакідае антымтам. Зноў сла-
вы, зноў абяцанняў...

Не думайте, — говорили тогда, — что мы правим заодно с вами. Это было бы чудом. Какую-нибудь минуту, а наступит договоренье — справа пойдёте.

І, гэта значыць: калі ўсё гэта будзе? Ці не марэеуе тав. Снежын зашыцца вучобай рэдыктароў насеннягазет тады, калі пачнуцца палівыя работы?

Амаль усе створює моделі паўт.
рыць і пра становіліца лівонскай вучо-
бы рабселякораў у Пух. інікці рабне.

У редакцій газети «За калгасы» (редактор т. Панкратов) отримувати читачів та листів не прийнято. Як працівників виюща задіяна. По татим у редакцій газети «За калгасы» не мають ніяких уявлень. Пухляцька газета як і асмацька. допомогла оволодіти у заочній вучобі (журналіста) тільки пересилкою жіночникам матеріалів, атриманих з «Хрестиянської газети». Як і тав. Свежын, т. Панкратов чужою правдию справу «у блжених час».

Такое прыклад становініча работы двух рэальных газет па завочнай вучобе рабселькораў. Аднак, няма ніякіх надзеяў меркаваць, што ў даным выпадку асноваў і пухавіцкія газеты складаюць выключэнне. Наадварот, матэрыялы, якія мы маем, сведчаць аб тым, што многія рэальныя газеты Беларусі вельмі дрэнна кіруюць вучобай завочнікаў.

У гэтым сказваецца недзапэнка рэ-

дактарамі асобных газет вялікага значэння курсаў «Крестыянскай газеты», як сродку вучобы рабселькораў сродку падрыхтоўкі да пачатку палявых работ кваліфікаваных рабселькораў. У гэтым складаецца наогул аснова асобных радацый па сапраўдым уяўленню за справу вучобы рабселькораў.

Часта прыходзіцца яшчэ чуць скаргаў радактароў на недахват срэдаў для правядзення злётаў і семінараў рабселькораў. А ці мала радактароў гэтых газет мараць яшчэ аб правядзенні велізарных пышных злётаў рабселькораў з духавым аркестрам, з трохгадзіннымі агульнымі дакладамі.

Курс «Крестыянскай газеты» справа, якая амаль не патрабуе сродкаў і дае пры доўрай ностальгіі вучобы велізарны эфект. Гэта не толькі словы. У нас ёсць ужо багаты вопыт завочнай вучобы ў мінулым годзе. Варта пазнаць аршэўскую расчуную газету «Ленінскі прызыў», якая к выхаванню 19 года шляхам завочнай вучобы падрыхтавала каля 50 добрых радактароў калгасных насценгазет.

Завочную вучобу рабселькораў трэба арганізаваць — у гэтым галоўнае. Гэта павінна зразумець кожны радактар раёнай газеты. Бо арганізацыя вучобы завочнікаў у раёне ўскладзена выключна на раённую газету.

Што значыць арганізацыя завочнікаў? Перш за ўсё рэдакцыя раёнай газеты павінна налажыць рэгулярныя кансультацыі завочнікаў па працэдуры задаваннях. «Вопыт мала, што паказвае, што праводзіць кансультацыі лепш за ўсё на кустах з выездам кансультанта на месца.

Робіцца гэта так. Раёна разбіваецца на кусты па некалькі сельсоветаў у кожным. Выбіраецца пастаяннае месца, паказвае ў ім прыгатаваны завочнік, які адпавядае на кансультацыі. Такім месцам звычайна служыць памяшканне пачынаючых дома культуры. Выбар памяшкання для кансультацыі — не дробязнае пытанне. Памяшканне павінна быць прасторным, светлым, цёплым, каб завочнікі маглі размянуцца, сядзець за сталом ці за партай. Завочнікаў трэба таксама забяспечыць

паперай, аловкамі, чарнілам. Усё гэта створыць дэлавую вучэбную атмасферу ў часе кансультацыі, а гэта вельмі важна.

Колькасць пунктаў кансультацый за месяц павінна быць адпаведна месца працы завочнікаў. Гэта значыць, каб кансультацыі былі ў кожным калгасе.

На кансультацыі рэдакцыя газеты павінна аказаць дапамогу ў арганізацыі завочнай вучобы. Кансультацыі трэба вядзецца толькі тым раённым рэдакцыям, якія маюць палітычнаму і культурнаму ўзроўню могуць справіцца з гэтай работай. Ім у першую чаргу павінны быць рэдактар і яго намеснік, а таксама найбольш моцныя работнікі рэдакцыі. Кожны з кансультантаў прымацоўваецца да пэўнага куста завочнікаў, у якім вядзецца кансультацыя аж да завяршэння вучэбнага сезона.

Час кансультацыі размяркоўваецца так, каб поршныя гадзіны займаліся па ўласным праграму, а астатнія гадзіны падарываюцца заданням на беларускай мове. У канцы запяткаў завочнікам раскажваецца змест чарговага тэмы і размяркоўваецца заданні.

Кансультацыі павінны вядзецца ў зручна пасля прапярэдняй працы завочнікаў чарговага задання, прычым аб гэтым часе кансультацыі кожнаму завочніку трэба паведамаць загадзя. Старыя гадзіны абавязаны вываляць ад работ кансультантаў завочнікаў на дзень кансультацыі з выключэннем завочнікаў сярэдняга працягу.

Вось прыблізная схема парадку правядзення кансультацыі. Зразумела, гэта работа нялёгкая. Яна патрабуе пэўнай сістэмы і сістэматычнай падрыхтоўкі саміх кансультантаў да запяткаў.

На абавязку рэдактара ляжыць сабраць за тым, як кансультанты рыхтуюцца да заняткаў, складаць нарэды кансультантаў, правяраць падрыхтоўку калгаса з іх.

Як пі цяперашнім раённым рэдакцыям (гутарка ідзе аб рэдакцыях са слабым складам работнікаў), кансультацыі завочнікаў павінны арганізаваць кожная раённая газета. Час і работа, затрачаныя на арганізацыю завочнай вучобы рабселькораў, агуляюцца з іншымі ўжо

нават пасля добрай прапрацоўкі першых трох заданняў.

«Крестьянская газета», арганізаваўшая выданне лекцый па заводнай вучобе рабселькораў, дала рэдакцыям раённых газет магчымасць хутка рушыць

паперад справу вучобы, выхавання кадраў візавога камгаснага друку, справу вырошчвання новых кваліфікаваных аўтараў — селькораў. Кожная рэдакцыя раённай газеты павінна аюўнасцю выкарыстаць гэту магчымасць.

ЯК МЫ ПРАЦУЕМ З РАБКОРАМІ

Больш года існуе рабкораўскі кабінет пры газеце «Віцебскі пролетарый». Арганізацыя вучобы рэдактароў шматтыражак, фабрычна-заводскіх насценных газет і рабкораў — юсь задача кабінета. У кабінете кожны рабкор, рэдактар насценнай газеты павінен атрымаць арунтоўны адказ на ўсе пытанні, якім аю цікавяць.

Началі мы з таго, што арганізавалі семінар рабкораў па асобных пытаннях. Распрацавалі задачы прамысловасці і фолу друку на ўздыме прамысловасці, пытанні партыйнага будаўніцтва. Гэта даю нам магчымасць выявіць рабкораўскі актыў і ўцягнуць яго ў работу газеты.

Вучобу мы арганізавалі такім чынам. Заняткі праводзілі 3 разы ў месяц. На занятках практычна вучылі рабкораў, як пісаць заметку, як яе выправіць і надаць у газеце. Бралі рабкораўскія заметкі і тут-жа іх апрацоўвалі. Гэты матэрыял у большасці выяшчаўся ў газеце.

На занятках рабілі вусныя агляды насценгазет-штодзенак і асобных заметак, эсэпчаных у газетах. Гэтыя агляды і газеты вывешваем на дошцы.

Зараз мы ўзяліся за арганізацыю пастаяннай вучобы з рэдактарамі фабрычна-заводскіх насценных газет. З імі мы намерзілі правесці заняткі па савышанай праграме, распрацоўку асноўных пытанняў, якія неабходна ўзняць зараз на старонках газет, як асвятляць у газеце тое, ці іншае пытанне. Першыя такія заняткі праведзены ўжо.

Для рабкораў, рэдактароў газет мы арганізавалі кансультацыю па ўсіх пытан-

нях не толькі газетнай справы, але і міжнароднай палітыкі. Гэтыя кансультацыі навожна пакавалі рост палітычнага кругазору рабкораў і работнікаў газет. Так, рабкор Наумоўскі з фабрыкі «КІМ» цікавіўся пытаннем — якія супярэчасці існуюць паміж капіталістычнымі краінамі па пытанню морскіх узбраенняў! Якія віды морскіх узбраенняў прапануюць на морскіх канферэнцыях Англія, Амерыка і Японія. На гэты пытанне Наумоўскі атрымаў падрабязны спісьмовы адказ. Для адказаў на розныя пытанні рабкораў рэдакцыя прыцягнула лепшыя сілы горада: прапагандыстаў, работнікаў навучальных устаноў і т. д.

Зараз мы арганізавалі на 6 больш буйных прадпрыемствах горада курсы рабкораў-сталапаўдаў. Для аспраўшчання гэтых курсамі выдзелены загадчыкі аддзелаў гонай газеты. Курсы разлічаны на 3 месяцы. Заняткі будуць адбывацца 3 разы ў месяц.

Мы яшчэ дрэнна арганізавалі вучобу рэдактароў шматтыражак. Рэдка мы іх склікаем для абмеркавання асноўных пытанняў, якія трэба ўзняць на старонках шматтыражак.

Для лепшай арганізацыі масавай работы з рабкорамі трэба, каб цэнтральныя газеты больш асвятлялі вопыт масавай работы з рэдактарамі шматтыражак і насценных газет.

С. БАС, Б. ГРЫНМАН.

НОВАЕ НА СТАРОНКАХ РАЁННЫХ ГАЗЕТ

★ ★ ★

1. ЗА КУЛЬТУРНЫ РАЁННЫ ЦЭНТР

Цэнтр новаарганізаванага Даманавіцкага раёна — мястэчка Азарычы. Гэта павялікае мястэчка. З арганізацыяй комага раёна мястэчка пачало звучна расці. Узнікаюцца новыя пабудовы, жыццё стала больш шумным.

Аднак для таго, каб стаць сапраўды ўзорным культурным цэнтрам, мястэчку яшчэ многага не хапае. Вось чаму асаблівую вартасць набывае тое, што раённая газета «За большавіцкія калгасы» фаніла на сваіх старонках пытанне аб ператварэнні мястэчка Азарычы на ўзорны культурны раёны цэнтр.

Першыя матэрыялы на гэтую пытанню надрукаваны ў газеце «За большавіцкія калгасы» 8 студзеня. У гэтым нумары знаходзім рэдакцыйны артыкул, які выкрывае рад недахопаў у добрабыце мястэчка. Тут жа зменшаны звесткі загадка раёнай больницы, санітарнага ўрача і настаўнікаў.

Як жа даманавіцкая газета практычна ўплывае сабе паліпшэнне добрабыту мястэчка? На гэта мы знаходзім адказ у памянёным рэдакцыйным артыкуле. Газета ставіць пытанне аб паскарэнні і паліпшэнні коммуналнага будаўніцтва (клуба, студыі і інш.), аб паліпшэнні работ хлебапаккарні (выпякан. тры гатункі хлеба і абаранні), аб рабоце магазінаў і крэм, аб прывядзенні ў парадак вуліц і іх асвятлення.

Усё гэта — надзеныя пытанні ў справе паліпшэння добрабыту мястэчка. Урачы і настаўнікі таксама далі ў сваіх заметках рад дэмавых парад. Тэв. Фарбер (настаўнік), напрыклад, прапанаваў усталяваць сістэматычныя метагледы вучняў, прыцягнуць да работ школы ўрачоў. Ён жа даў некалькі парад, як абсталяваць чыталню дома соцкультуры.

Заметка загадка раёнай больницы т. Цукасана прысвечана санітарнаму стану раённых устаноў, дамоў і двароў жыхароў мястэчка.

З гэтага-ж нумара даманавіцкай газеты даведваемся аб тым, што райком партыі і рэдакцыя газеты «За большавіцкія калгасы» рыхтуюць культурна-бытавую канферэнцыю ў мястэчку, што арганізуюцца санітарныя брыгады для правёркі санітарнага стану устаноў, хат і двароў.

Першае выступленне газеты на пытаннях добрабыту мястэчка не засталося пустым стрэлам. 14 студзеня газета зноў цэлаю старонку прысвяціла гэтай пытанню. У ёй расказваецца аб тым, як у мястэчку і ў акружакчых калгасах рыхтуюцца да культурна-бытавой канферэнцыі. Газета асвятліла работу санітарных брыгад, брыгадзіры расказалі аб добрых культурных хатах калгаснікаў, а таксама і аб тых, якія яшчэ ўтрымліваюцца некультурна. Некалькі заматак асвятляюць падрыхтоўку да канферэнцыі ў калгасах раёна.

Мы падкрэслілі важнасць пытання, узнятага газетай «За большавіцкія калгасы». Справа цяжар у тым, каб ініцыятыву даманавіцкай газеты падтрымалі іншыя раёныя газеты. Гэта ў першую чаргу адносіцца да газет новаарганізаваных раёнаў, якія, в слову сказаць, у сваёй большасці не могуць пахваліцца актыўнай барацьбой за ўзоры раёны цэнтр.

2. АЛІМПІЯДА САМАДЗЕЙНЫХ МАСТАЦТВАУ

У Пухавіцкім раёне рыхтуюцца раёная алімпіяда самадзейных мастацтваў. У канцы студзеня ў мястэчку Пухавічы з усіх канцоў раёна, з традыцыямі калгасаў, школ з'едуцца майстры розных відаў мастацтваў. Тут будуць спяваць, скрыпачы, цымбалісты, балабачнікі, гарманісты, рыхвачыкі, танцоры і т. д.

Калгаснікі і калгасніцы, брыгадзіры, комсамольцы і комсамолкі, піонеры і піонеркі на адзін дзень пакінуць сваю работу і вучобу, каб на спэцыяльнай раёнальнай дома соцкультуры перад шытаўкай аўдыторыяй паказаць свае таленты, праспяваць песні радасці і вяселля.

Ініцыятыва правядзення раёнай алімпіяды самадзейных мастацтваў на-

жыць рэдакцыі раённай газеты «За калгасы». У нумары газеты са 21 снежня 1935 г. змешчана пастанова райкома партыі, у якой райком ухваліў ініцыятыву газеты «За калгасы» і намятае мерапрыемствы па падрыхтоўцы та алімпіяды. З ліку райпартактыва камандзіруюцца 14 чалавек для дапамогі калгасным гурткам самадзейнасці ў выяўленні талентаў, паладжанні работы драматычных, струнных, харавых гурткоў. Райкому камсамола прапанавана вылучыць для гэтай-жа работы камсамольцаў. Вылучан спецыяльны фонд для праміравання лепшых выканаўцаў.

Па далейшых нумарах газеты «За калгасы» можна прасачыць, як ідзе падрыхтоўка да алімпіяды. Газета друкуе матэрыялы аб рабоце драматычных, музычных гурткоў, расказвае пра асобных музыкаў і спевакоў — будучых удзельнікаў алімпіяды.

Але газеце трэба ўказаць і на недахопы. Паказ работы гурткоў самадзейнасці і асабліва паказ асобных майстроў робіцца газетай не заўсёды ўдала. Мала жыцця ў гэтых апісаннях, мала сапраўднай жыццёвай перадачы ўсёго таго багацця фарбаў, пачуццяў, якое ўлагодзіў народнай мастацкай самадзейнасці. Што, напрыклад, дае чытачу года пералічэнне ў газеце прэзвішчаў спевакоў, музыкаў таго ці іншага калгаса? Ці не лепш было-б, каб у калгасе, ці праз адзін нумар газеты чытач мог прачытаць яркую, сакавітую зарысоўку, няхай пра аднаго выдатнага музыканта, спевача, ці зарысоўку заняткаў гуртка самадзейнасці, калгаснай вечарыны?

Вось у гэтым напрамку і прапанаваць рэдакцыі газеты «За калгасы» ў галіне асветлення падрыхтоўкі да раённай алімпіяды.

3. ЮБІЛЕЙ КАЛГАСА

Калі 18 студзеня калгаснікі Аршаншчыны разгарнулі свежы нумар раённай газеты «Ленінскі прызыў», іх увагу прыцягнуў амплаз — «Квітнее Чырвоны сад».

Так газета азаглавіла матэрыял, прысвечаны дзесяцігоддзю існавання аднаго з перадавых калгасаў раёна. Кароткі артыкул знаёміць чытачоў з гісторыяй сялян вёскі і хутароў «Сметанкі», з іх

барацьбой пад кіраўніцтвам партыі за ўмацаванне калгаснага ладу.

Спецыяльны артыкул прысвечан выдатным людзям, якія выраслі ў калгасе за 10 год. А тут газеце было аб чым расказаць! У калгасе ёсць даярка Лар'я Гарошніна, якая дабілася ўдою кароў, якіх даглядае, у 1.700 і 2.000 літраў малака ў год. Або Ульяна Шыбека, Гэта калгасніца на працягу мінулага года выталавала 35 цялят. Работа гэтых, таксама як і многіх другіх стаханавак і стаханавцаў калгаса, з любоўю апісана ў газеце.

Добра напісан артыкул «Успамны». Ён знаёміць чытача з жабрацкім жыццём сялянскай беднаты вёскі «Сметанкі» да рэвалюцыі, іх барацьбы з памешчыкам Чачыковым. Артыкул уважлівае ў памяці яркія эпізоды з часу барацьбы з эксплуатаатарамі.

Такім чынам, размыўшы адначасна дзесяцігоддзе існавання калгаса «Чырвоны сад», рэдакцыя газеты «Ленінскі прызыў» дала сваім чытачам старонку яркага кантэльнага матэрыялу, які паказвае на канкрэтным прыкладзе аднаго калгаса ўмацаванне калгаснага ладу, рост асабістасці, рост людзей.

Ініцыятыва аршанскай раённай газеты пазітурхнае нашы рэдакцыі яшчэ на адну думку. Чаму рэдакцыі раённай газеты не арганізаваць юбілей аднаго-двух лепшых калгаснікаў і калгасніц раёна?

У кожным раёне знайдзецца каля 90—100 год і якія, пражывшы доўгае працоўнае жыццё, прадаўжаюць прымаць актыўны ўдзел у жыцці калгаса. Чаму не арганізаваць у сямі вёсках такога калгасніка ці калгасніцы вечар у адзінку юбілею? Успамінуць на гэтым вечары яркія эпізоды з жыцця юбіляра, запраціць на вечар калгасных музык, спевакоў. Няма сумнення, што добра апісаны вось такія юбілей дасць чытачам газеты, асабліва моладзі, неабарную карысць. А колькі радасці прынясе гэта самому юбіляру, яго сям'і, яго аднавяскоўцам!

Няхай рэдактары і работнікі раённых газет падумаюць аб гэтых пытаннях.

КРЫТЫЧНЫЯ ЗАМЕТНІ

3 ГАЗЕТАЙ НЕШТА НЯЛАДНАЕ

У нядзелю 27 кастрычніка мінулага года ў м. Асвея можна было нагаядаць цікавую карціну. З француз жыхары мястэчка заклапочана рашалі складаць пытанне: якое сёння чытаць?

— Нагаядзіце на календар, — адказвалі тыя, што не ведалі ў чым справа.

— Што календар! — не спіхалі другія. — Ведаеце прыказку: усё хлусяць календары. Вось нагаядзіце сённяшні нумар «Ленінскага сцяга».

І сапраўды на нумары стаяла дата 25 кастрычніка.

У жадзота стары нумар, пасунакоўвалася ярыя прыхільнікі календару. Іх апаненты даставалі ранейшы нумар «Ленінскага сцяга». На ім тады ма стаяла 25 кастрычніка.

Надоўныя сюрыпрызы рэдакцыя асвейскай газеты падносіць сваім чытачам не так ужо рэдка. Прав кароткі час бачым 2 зусім розныя нумары газеты — за 25 і 28 лістапада, а парадкавы нумар аднаго і другога аднолькавы — 106 (408).

Але было-б поўбяды, калі-б надбай-ліць работнікаў газеты «Ленінскі сцяг» адбывалася толькі на датах і парадка-вых нумарах газеты. Яны хара Асвейскага раёна ў гэтых адносінах усё ж больш вераць календарам, чым рэдакцыі газет. Уся бяда ў тым, што і многія

матэрыялы газеты нясуць на сабе адбі-так надбайства і неахайнасці.

Асобныя артыкулы напісаны так, што м.маволі зачытаеш: на якой мове людзі пішуць?

11 снежня ў артыкуле «У калгасе «Кастрычнік», напрыклад, чытаем: «...марудна мы ўбіралі ўрадмай і другія непаладкі». А крыху ніжэй у тым-жа артыкуле — «...мы такога дадзім ура-джаю, што па дзіва».

Многія раённыя газеты ўжо даўно па-к.нулі дрэнную прывычку ўжываць скарачэнні, а «Ленінскі сцяг» на-ранейшаму стракаціць такімі рабусамі, як «с/с», «с/п», «КСМартынізацыя» і інш.

У рэдакцыі нават не ведаюць, як правільна пішуцца дэсятковыя дробы. Чатыры сотых тут, напрыклад, абазначаюцца так — 0.4.

Можна было-б у якасці падоблага прыкладу прадытаваць вытрымку з пе-раказу даклада т. Мартынава — стар-шыні райвыканкома (нумар за 16 ка-стрычніка), але шкада месца: адзін ска-з гэтай вытрымкі займае ні многа, ні мала — семнаццаць радкоў!

Ну як не згадацца з падпісчыкамі «Ленінскага сцяга»? Сапраўды ў рэдак-цыі асвейскай газеты нешта няладнае.

ПА СТАРОНКАХ РАЁННАГА ДРУКУ

УСЕСАЮЗНЫ РЭКОРД НАДЗІ КРАЎЦОВАЙ

Не так даўно Надзя Краўцова была звычайнай свинаркой саўгаса «Чырво-ны маяк» (Журавіцкі раён). Але словы тав. Сталіна на ўсесаюзнай нарадзе стаханаўцаў глыбока запалі ў душу Надзі і яна рашыла стаць стаханаўкай сваёй справы.

І Надзя дабілася свайго. Сутачны салны прырост свіней, якіх даглядае т. Краўцова, расце з кожным днём. У апошні час ён дайшоў да 3.500 грамаў

на кожную свиню, што з'яўляецца ўсе-саюзным рэкордам. Тав. Краўцова ат-рымала прасторную кватэру, багатае аб'тачванне.

Аб метадах работы стаханаўкі тав. Краўцовай падрабязна расказвае ў ну-мары за 11 студзеня раённая газета «Сталінец».

ВЫРАТАВАНАЕ ЖЫЦЦЕ.

«Як выратавана жыццё калгасніцы Трафімавай» — пад такім загалоўкам 16 студзеня змясціла артыкул урача тав. Стольберга багушэўскага раённая газета «Сталінскі шлях».

Калгасніцы Трафімавай патрабавалася тэрміновая хірургічная дапамога. Хворую даставілі ў багушэўскую раённую больніцу, але там гэту аперацыю зрабіць было нельга. Хворай пагражала смерць. Урач тав. Стольберг пазваніў старшыні РВК, атрымаў машыну і хворую без затрымання даставілі ў Віцебск. Там ёй была зроблена аперацыя, якая прайшла вельмі ўдала. Тав. Трафімава цяпер зусім вдаровая.

— Толькі ў нашай краіне так цэняць і чула адносіцца да жывога чалавека, — канчае артыкул тав. Стольберг.

ДЗЕНЬ КАЛГАСНІКА ЛІУШЫЦА

Рэдакцыя жлобінскай раённай газеты «Шлях соцыялізма» задалася метаю апісаць дзень культурнага заможнага калгасніка. У якасці аб'екта была ўзята сям'я тав. Ліўшыца — конюха-ударніка калгаса «Эрытэр май».

У рэзультате ў нумары газеты за 16 студзеня з'явілася цікавая карэспандэнцыя «Культурнае і заможнае жыццё тав. Ліўшыца». На яркіх прыкладах жыццёвых дробязей газета паказала рост заможнасці і культурнасці перадавога калгасніка.

«НА КУЛЬТУРНЫЯ ТЭМЫ»

Быхаўская раённая газета «Малі коммуны» з новага гада пачала перыядычна друкаваць заметкі «На культурныя тэмы». Ужо змешчаны тры падборкі. Тэмы гэтых заметак — работа бібліятэк у калгасах, дамоў сацыяльнай культуры, чытаемасць калгаснікамі газет і літаратуры, стан калгасных канцелярыяў і інш.

УЛЬЯНА АРЦЕМЕНКА КУПИЛА КНИГУ «ЧАПАЕВ»

У нумары за 18 студзеня рагачоўскай газеты «Комунар» у аддзеле «Па гораду і раёну» надрукавана цікавая записка «Ульяна Арцёмёнка купіла кнігу «Чапаев». Вось гэта записка поўнасцю:

«Калгасніца арцелі імя Гікало. Мадорскага сельсовета, Ульяна Арцёмёнка, прыехаўшы ў горад, зайшла ў кнігарню.

— Дайце мне «Чапаева», звярнулася яна да прадаўшчыцы. Купіўшы кнігу, яна сказала: «Сын мае чытаў гэту кнігу, але не ўсю. Вось я зайшла сёння купіць яе. Вельмі-ж хочацца ведаць пра Чапаева».

Гэта записка гаворыць адначасова аб вельмі высокім росце культуры ў калгасах

і аб тым, як лёгка можна зрабіць газету цікавай, калі гэтага хоча рэдакцыя.

ПАЕЗДКА У ТЭАТР.

900 лепшых калгаснікаў і калгасніц Лёзнінскага раёна 17 студзеня ездзілі ў Віцебск на калектыўны прагляд п'есы «Гібель эскадры» ў 2-м Беларускам дзяржаўным тэатры. Справаздача аб паездцы надрукавана ў раённай газеце «Ленінскі сцяг» 19 студзеня. У газеце падрабязна апісана, з якою радасцю калгаснікі і калгасніцы ехалі ў тэатр, з якім захапленнем глядзелі выдатную п'есу Карнійчука, які цёплы прыём быў аказан калгаснікам рабочымі і арганізацыямі Віцебска.

У гэтым і ў наступным нумары газеты змясціла выступленні некалькіх калгаснікаў і калгасніц аб сваіх уражаннях ад паездкі.

НАВІНЫ РАЁНА ЗА ДЗЕНЬ

Аддзел «Сёння ў раёне» горацкай раённая газета «Ленінскі шлях» уявіла ўжо даўно. Для кожнага нумара газеты рэдакцыя падбірае ў гэты аддзел кароткія наведанні пра найбольш важныя падзеі ў раёне. Вось змест трох заметак, змешчаных у аддзеле «Сёння ў раёне» 18 студзеня.

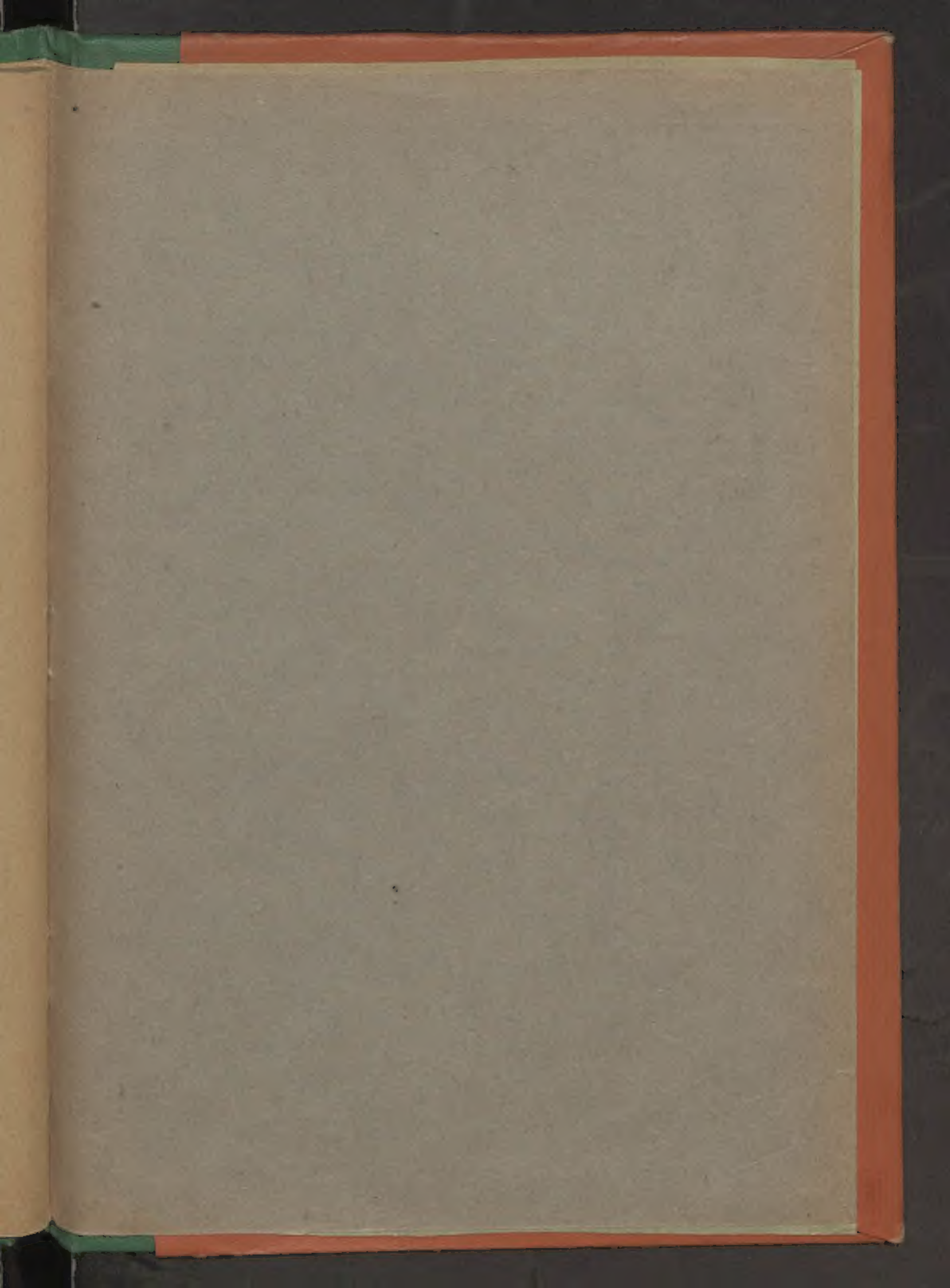
Першая — наведанне пра набыццё Ленінскім сельсаведамствам кіноапарата і дэманстрацыю ў сельсавеце фільма «Чапаев». Другая — пра арганізацыю ў калгасе імя Кірава самадзейнага тэатра. У трэцяй заметцы расказваецца пра пачатак раённых лыжных спаборніцтваў.

ФАМА ІВАНОВІЧ ВЯРНУЎСЯ З КУРОРТА.

Фама Іванавіч Зайцаў — калгаснік калгаса «Перамога» (Талачынскі раён) вярнуўся з Кіславодска. Жыццё на курорце, дарога туды і назад зрабілі на т. Зайцава незабыўнае ўражанне. Былы бядняк Фама Іванавіч адпачываў і лячыўся ў палатах, дзе раней праводзілі час магнаты і купцы. Яго лячылі лепшыя ўрачы, выдатна кармілі, ён любіўся велічнымі відамі гор... На дарозе назад Фама Іванавіч спыніўся ў Маскве і на месцы маленькага доміка, у якім жыла раней яго сястра, убачыў цудоўны шматпавярховы дом...

Аб усім гэтым 15 студзеня расказала сваім чытачам газета «Калгаснік Талачыншчыны» ў артыкуле «Толькі пры савецкай уладзе».

ЦЕНА 1 РУБ.

123

1964 г.

800000022 16902